

3.1.2

Regles d'ús de les majúscules i les minúscules¹

(Versió 1 *ter*, 27.5.2015, amb esmenes als § 1.3 i 12.1.1;
la versió 1 es corresponia amb la versió prèvia 8, 15.5.2014)

Taula

I.	FUNCIONS DE LES INICIALS MAJÚSCULES	1.4.	Possessiu que es refereix a la divinitat
A)	La funció demarcativa	1.5.	Maria, els sants i altres personatges de l'àmbit religiós
B)	La funció distintiva	1.5.1.	Maria
C)	Classificació tipològica de l'ús de la inicial majúscula	1.5.2.	Els sants
		1.5.3.	Altres personatges de l'àmbit religiós
II.	NOMS REFERITS A PERSONES	1.6.	Éssers mitològics
1.	Noms de persones i divinitats	1.7.	Allegories
1.1.	Persones	2.	Sobrenoms, motius, renoms i pseudònims
1.1.1.	Nom sencer (nom i cognoms)	2.1.	Persones
1.1.2.	Cognoms catalans aïllats	2.2.	Divinitats
1.2.	Divinitats	2.2.1.	Déu
1.2.1.	Déu	2.2.2.	Jesús
1.2.2.	Jesús	2.2.3.	L'Esperit Sant
1.2.3.	L'Esperit Sant	2.3.	Maria, els sants i altres personatges de l'àmbit religiós
1.2.4.	La Santíssima Trinitat		
1.2.5.	Altres divinitats		
1.3.	Pronom personal que representa la divinitat		

1. El text de la proposta inicial d'aquests criteris d'ús de les inicials majúscules fou presentat el 27 d'agost del 1993 a la Secció Filològica amb vista a la redacció del *Diccionari de la llengua catalana*. Una vegada publicada aquesta obra, es va passar a aplicar a tots els textos de l'Institut, amb les modificacions que s'hi indiquen. La versió actual, molt ampliada respecte a la versió inicial damunt dita, va rebre el vistiplau de la Secció Filològica el 15 de febrer de 2013. Posteriorment (11 de desembre de 2013 i el 14 de maig de 2014), l'Oficina d'Onomàstica d'aquesta secció hi ha fet unes quantes observacions que han estat recollides en la versió present.

- 2.3.1. Maria
- 2.3.2. Els sants
- 2.3.3. Altres personatges de l'àmbit religiós
3. Noms de dinasties i llinatges
4. Càrrecs, professions, oficis i titulacions
- 4.1. Càrrecs de l'Administració civil
- 4.2. Càrrecs de l'Administració militar
- 4.3. Títols i càrrecs de l'estament religiós
- 4.3.1. El papa
- 4.3.2. Altres títols i càrrecs de l'estament religiós
- 4.4. Professions i oficis
- 4.5. Títols acadèmics
- 4.6. Títols nobiliaris
5. Formes de tractament o de designació genèrica de persones que precedeixen els noms propis
- 5.1. Les administracions civil i militar i l'estament nobiliari
- 5.2. L'estament religiós. Els termes *sant*, *santa* i anàlegs
- 5.3. Altres designacions
- 5.4. Formes de tractament no catalanes
- 5.5. Formes protocol·làries de tractament
6. Formes abreujades de tractament, incloent-hi les protocol·làries, de designació genèrica de persones que precedeixen els noms propis i els càrrecs
- III. NOMS REFERITS A ANIMALS I VEGETALS
7. Noms vulgars d'animals i vegetals
8. Noms científics d'animals i vegetals
9. Noms propis referits a animals i vegetals singularitzats
- IV. NOMS REFERITS A COSES
10. Noms d'objectes singularitzats
11. Noms de productes
- 11.1. Marques de productes manufacturats
- 11.2. Denominacions de productes mitjançant el topònim d'origen o el nom de l'inventor/a o descobridor/a
- 11.3. Noms propis de vehicles, naus i aèroaus
- 11.4. Denominacions d'origen
12. Noms d'institucions, organismes i entitats
- 12.1. Nom propi de la institució, organisme, entitat, empresa o establiment
- 12.1.1. Designacions completes
- 12.1.2. Designacions incompletes
- 12.1.3. Designacions coreferents
- 12.1.4. Designacions especials
- 12.1.4.1. El terme *administració*
- 12.1.4.2. El terme *cort*
- 12.1.4.3. El terme *església*
- 12.1.4.4. El terme *estat*
- 12.1.4.5. El terme *exèrcit*
- 12.1.4.6. El terme *imperi*
- 12.1.4.7. El terme *govern*
- 12.1.4.8. El terme *seu*
- 12.1.4.9. El terme *corona*
- 12.2. Designacions d'òrgans de gestió
- 12.2.1. Designacions completes
- 12.2.2. Designacions incompletes
- 12.2.3. Designacions coreferents
- 12.3. Altres institucions juridicopúbliques i religioses

13. Fets i períodes temporals
- 13.1. Solemnitats i altres festivitats cíviques, religioses i polítiques
- 13.2. Fets històrics singulars (comprenen un període de temps determinat cronològicament)
- 13.3. Episodis de la història sagrada
- 13.4. Els temps geològics i paleontològics i les edats prehistòriques
- 13.5. Períodes històrics i divisions temporals
- 13.6. Moviments culturals i estils artístics i literaris
- 13.7. Ideologies, tendències polítiques i creences religioses
- 13.8. Formes de govern
- 13.9. Fets socials o penals rellevants
14. Activitats polítiques, educatives, científiques i socials
- 14.1. Cicles educatius, assignatures i disciplines
- 14.2. Cursos i seminaris
- 14.3. Fires, congressos, simposis, jornades, col·loquis, trobades, taules rodones, cicles de conferències, concilis i sínodes
- 14.4. Conferències, ponències, comunicacions i discursos
- 14.5. Exposicions i mostres d'art
- 14.6. Competicions i esdeveniments esportius
- 14.7. Premis i distincions
- 14.8. Beques, borses d'estudi, ajuts i subvencions
- 14.9. Lemes i divises
- 14.10. Programes, plans i campanyes
- 14.11. Programes i projectes de recerca de l'Institut d'Estudis Catalans
- 14.12. Signes del zodíac
15. Terminologia científica i tècnica
- 15.1. Música: les notes, els acords i les tonalitats musicals
- 15.2. Lògica: els mots mnemònics i les figures del sil·logisme
- 15.3. Física
- 15.3.1. Les unitats, les constants i les lleis
- 15.3.2. Els símbols de les unitats i dels prefixos dels múltiples i submúltiples
- 15.4. Química
- 15.4.1. Els elements i els compostos
- 15.4.2. Els símbols
- 15.5. Informàtica
- 15.5.1. Els llenguatges de programació
- 15.5.2. Els programaris
- 15.5.3. Els termes relacionats amb la xarxa Internet
- 15.6. Religió
- 15.6.1. Els sagraments
- 15.6.2. Els objectes sagrats
- 15.6.3. Altres conceptes referits a la religió
- 15.7. Economia, política i dret
16. Títols d'obres, publicacions i treballs
- 16.1. Títols de llibres, títols d'obres teatrals, musicals, cinematogràfiques i de les arts plàstiques i títols de programes de televisió
- 16.2. Publicacions periòdiques
- 16.3. Col·leccions de llibres o altres obres
- 16.4. Parts d'un llibre, d'una publicació periòdica o d'un programa de televisió
- 16.5. Títols d'obres referides a la religió
- 16.5.1. Títols de llibres i textos sagrats
- 16.5.2. Títols d'encíclicques papals

- | | | | |
|---------|--|----------|--|
| 16.5.3. | Actes i parts d'actes religiosos, benediccions i signes litúrgics externs | 18.5. | Demarcacions i divisions territorials |
| 16.5.4. | Títols d'oracions i pregàries | 18.6. | Entitats locals territorials |
| 17. | Tramitacions i títols de documents oficials | 18.7. | Accidents i llocs geogràfics |
| 17.1. | Tractats, pactes i convenis d'àmbit internacional | 18.8. | Parcs, jardins i altres espais naturals protegits |
| 17.2. | Conjunt de normes d'àmbit general | 18.9. | Topònims històrics, literaris, geopolítics, geoturístics i georeligiosos |
| 17.3. | Títols de documents oficials i de les tramitacions corresponents | 18.10. | Designacions coreferents de topònims |
| 17.4. | Altres tramitacions | 18.11. | Places, carrers i altres vies urbanes i interurbanes |
| 17.5. | Parts de les obres i els documents legals | 18.12. | Monuments i edificis singulars |
| 17.6. | Informes, estudis i projectes no legislatius | 18.13. | Dependències d'edificis i llocs sagrats dels edificis religiosos |
| 17.7. | Documents acreditatius i carnets | 18.14. | Designacions diverses |
| 17.8. | Impostos i taxes | 18.14.1. | Noms de llengües, de races, d'ètnies i gentilicis |
| 18. | Noms de lloc | 18.14.2. | Noms dels vents |
| 18.1. | Noms de planetes, estrelles, constel·lacions i altres agrupacions d'astres | 18.14.3. | Noms dels punts cardinals |
| 18.2. | Topònims catalans amb article | 18.15. | Classificacions internacionals dels sòls |
| 18.3. | Topònims no catalans amb article | 18.16. | Règims d'humitat i de temperatura dels sòls |
| 18.4. | Topònims compostos | 19. | Les sigles |
| | | V. | ÍNDIX D'EXEMPLES D'ÚS DE MAJÚSCULES I MINÚSCULES |



Criteri

I. FUNCIONS DE LES INICIALS MAJÚSCULES

El fet d'escriure la lletra inicial d'un mot en majúscula pot tenir dues finalitats: denotar que comença una frase en uns contextos determinats —funció demarcativa (apartat A)— i identificar els termes i les expressions als quals volem atribuir la categoria de nom propi —funció distintiva (apartat B).

En el cas de la funció distintiva, la dificultat més important a l'hora de decidir quins termes han de portar la inicial majúscula consisteix a formular una regla general que permeti resoldre la major part dels casos que es puguin presentar i, així, reduir al mínim els casos particulars que hagin de tenir una solució diferent.

A) *La funció demarcativa*

La funció demarcativa és la que fa la majúscula que ens indica que comença una frase després d'una pausa important. Qualsevol mot o partícula (nom, verb, preposició, article...) pot portar la inicial majúscula amb aquesta finalitat.

En general, l'ús de la majúscula en aquesta funció no presenta gaires vacil·lacions; per això ens remetem a les p. 11-13 de l'opuscle *Majúscules i minúscules* (3a ed., Barcelona, Direcció General de Política Lingüística, 2004).

En el cas del *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (2a ed., 2007), com a excepció, ens interessa particularment remarcar que l'entrada de les diferents accepcions i subaccepcions dels articles s'ha de compondre en lletra minúscula, encara que aquest nom vagi darrere d'una plec o d'un punt (la lletra negreta ens permetrà de distingir que es tracta d'una entrada o una subentrada). Suposant que hi hagi alguna accepció o subaccepció que hagi de portar la lletra inicial majúscula per raó de la funció distintiva, la mantindrà després de la plec o del punt.

B) *La funció distintiva*

La funció distintiva és la que fa la majúscula per indicar-nos que ens trobem davant d'un nom propi.

Tanmateix, en general, només porten la inicial majúscula amb aquesta finalitat els substantius, els adjectius qualificatius i els adjectius numerals que expressen ordre.

Per poder donar una regla general d'ús de les majúscules, hem de partir de quatre conceptes:

— **nom comú**, el que designa tots els individus pertanyents a una mateixa espècie (p. ex., *casa, dona, diputació, conseller*);

— **nom propi**, el que ens permet de distingir un individu determinat dels altres de la mateixa espècie (p. ex., *el Palau de la Generalitat, Eugènia Pinyol, la Diputació Provincial de Girona, el conseller d'Economia i Coneixement*);

— **nom genèric**, el que no designa un sol individu, sinó diversos o un d'indeterminat (p. ex., *un palau, les diputacions provincials, els consellers de Salut i de Justícia, consells comarcals*);

— **nom concret**, el que designa un individu únic i singular (p. ex., *la Casa de Convalescència, l'Ajuntament de Lleida, el conseller de Justícia, el Departament de Territori i Sostenibilitat, el rei Jaume I*).

Doncs bé, la regla general per a l'ús de la inicial majúscula és que l'han de portar només els noms propis i concrets, i l'excepció general és que els noms de càrrecs, oficis, professions i titulacions s'han d'escriure amb la inicial minúscula, llevat que siguin precedits d'un tractament protocol·lari.

Així mateix, els noms compostos que s'escriuen amb un guionet entremig només porten en majúscula la inicial del primer mot (p. ex., *Palau-saverdera, Bell-lloc d'Urgell, Mont-real*). Se n'exceptuen els termes que podríem anomenar «falsos compostos», com ara els casos següents: *les relacions Estat-Generalitat* ('les relacions entre l'Estat i la Generalitat'), *Castell-Platja d'Aro* ('Castell d'Aro i Platja d'Aro'), *Josep Lluís Carod-Rovira* ('Josep Lluís Carod i Rovira') —fixem-nos també que, en tots aquests casos, els elements units pel guionet són substantius. També en fa excepció, per raons històriques, la denominació oficial d'una de les cinc seccions que componen l'Institut d'Estudis Catalans: *Secció Històrico-Arqueològica*.

C) *Classificació tipològica de l'ús de la inicial majúscula*

En cada un dels casos que donem a continuació, han de dur la inicial en majúscula els mots que responguin a la clau següent:

Clau de les abreviacions:

N nom substantiu, adjectiu qualificatiu o adjectiu numeral que expressa ordre

S nom substantiu

A adjectiu qualificatiu o adjectiu numeral que expressa ordre

I lletra inicial absoluta (és a dir, la del primer mot de tota la denominació)

∅ cap element no ha de portar la inicial en majúscula.

Pel que fa a la tipografia, els exemples de les regles que segueixen són compostos amb el tipus rodó de la família Calibri, de tal manera que només figuren en cursiva les parts que hi haurien d'anar dins un text redactat en rodona. La lletra negra destaca l'aspecte de l'exemple que es vol ressaltar més.



II. NOMS REFERITS A PERSONES

1. *Noms de persones i divinitats*

1.1. Persones

1.1.1. NOM SENCER (NOM I COGNOMS)²

N: **Enric Prat de la Riba i Sarrà, Eugeni d'Ors** (incloent-hi els hipocorístics i algunes partícules de cognoms estrangers: **Biel**, per Gabriel; Pietro **Li Volpi**).

La conjunció *i* que de vegades apareix entre els cognoms és optativa —depèn de la voluntat de la persona que porta el nom— i està plenament arrelada en la llengua catalana (acord de la Secció Filològica del 18 d'abril de 1997). El tipus i el cos de la conjunció han de ser els mateixos que els dels cognoms; així, doncs, només ha d'anar en versaleta si els cognoms es componen en aquest tipus de lletra i en majúscula si els cognoms són escrits completament en majúscula: **Joaquim FOLCH I TORRES, JOAQUIM FOLCH I TORRES**.

En general, posem la *i* entre els cognoms dels personatges catalans històrics nascuts abans de l'establiment del Registre Civil espanyol (creat l'any 1870): **Guillem Maria de Brocà i de Montagut** (1850-1918), **Francesc Ferrer i Nogués** (1572-?) (però, **Josep Estanyol Colom**).

Pel que fa al nom dels membres de l'Institut d'Estudis Catalans, el Gabinet de la Presidència estableix, en una llista que actualitza periòdicament, la forma oficial del nom de cada membre, que és la que s'ha d'emprar en els textos elaborats o publicats per l'Institut: **Ramon Aramon i Serra** (però, **Pere Bosch Gimpera**).

2. Vegeu també el § 1.1.2.

1.1.2. COGNOMS CATALANS AÏLLATS³

∅ + N: **d'Ors** (< Eugeni d'Ors), **de Brocà** (< Guillem M. de Brocà).

1.2. Divinitats

1.2.1. DÉU

N: **Déu**.

1.2.2. JESÚS

N: **Jesús, Jesucrist, el Nen Jesús, Jesús Infant**.

1.2.3. L'ESPERIT SANT

N: **l'Esperit Sant**.

1.2.4. LA SANTÍSSIMA TRINITAT

N: la **Santíssima Trinitat**.

1.2.5. ALTRES DIVINITATS

N: **Cíbele, Venus**.



1.3. Pronom personal que representa la divinitat

∅: **ell, vos**.⁴

3. Contràriament al que han proposat diverses obres de consulta fins a l'any 2012, d'acord amb l'Oficina d'Onomàstica de l'IEC, en català no hi ha cap motiu lingüístic per a posar en majúscula la inicial de la preposició *de* que precedeix certs cognoms catalans quan el cognom no va precedit pel nom. Per tant, en tots els casos, aquesta partícula s'ha d'escriure amb la inicial en minúscula (vegeu també el § 1.1.1). Si la partícula és d'una altra llengua, aleshores es posa la inicial en majúscula: **De la Peña** (< Iván de la Peña), **Von Klitzing** (< Klaus von Klitzing). Per als cognoms d'altres llengües, vegeu també el document relatiu a l'ordenació alfabètica de mots i expressions.

4. Agraïm a Josep Ruaiç l'observació que ens ha fet recentment (juliol del 2014) en el sentit que aquestes denominacions han d'anar en minúscula, contràriament a l'ús que hi havia hagut temps enrere entre els editors religiosos.

1.4. Possessiu que es refereix a la divinitat

Ø: vingui a nosaltres el **vostre** regne, la **seva** misericòrdia (en són una excepció algunes fórmules lexicalitzades com ara **Nostre** Senyor, i, per extensió, **Nostra** Senyora).⁵

1.5. Maria, els sants i altres personatges de l'àmbit religiós

1.5.1. MARIA

N: **Maria**, la **Verge Maria**.

1.5.2. ELS SANTS⁶

N: **sant Pau**.

1.5.3. ALTRES PERSONATGES DE L'ÀMBIT RELIGIÓS

N: el beat pare **Manyanet**.

1.6. Éssers mitològics

Ø: les **muses**, els **ciclops**, els **àngels**.

1.7. Alegories

N: el carro de l'**Agricultura**, la balança de la **Justícia**.

5. Vegeu els § 2.2.2 i 2.3.1.

6. Per als tractaments de persona, vegeu el § 5. La paraula *sant* s'escriu en majúscula només en els casos següents: quan forma part d'un topònim —**Sant** Sadurní d'Osormort, carrer de **Sant** Francesc—, d'un edifici religiós —monestir de **Sant** Joan—, de la denominació d'una planta —pinya de **Sant** Joan— o d'expressions com ara cordó de **Sant** Francesc, creu de **Sant** Andreu, camí de **Sant** Jaume, arc de **Sant** Martí, foc de **Sant** Elm, mal de **Sant** Llàtzer o fer **Sant** Vicenç — en el joc del cau. En la resta de casos, incloent-hi el nom dels ordres religiosos —l'orde de **sant** Domènec—, s'escriu en minúscula: anar en el cavall de **sant** Francesc, les claus de **sant** Pere, la càtedra de **sant** Pere.

2. **Sobrenoms, motius, renoms i pseudònims**

2.1. **Persones**

N: Jaume I el **Conqueridor**, l'**Amador de la Gentilesa**, els **Reis Mags**, els **Reis Catòlics**, Martí I l'**Humà** (també es posen en majúscula els articles la forma dels quals ja no correspon a l'ús modern, com ara **Lo Gaiter del Llobregat** ['Joaquim Rubió i Ors']).⁷

2.2. **Divinitats**

2.2.1. **DÉU**

I + N: **el Creador**.

2.2.2. **JESÚS**

I + N: **Nostre Senyor**,⁸ **el Fill de Déu**.

2.2.3. **L'ESPERIT SANT**

N: **el Paraclet**.



Crítèria

2.3. **Maria, els sants i altres personatges de l'àmbit religiós**

2.3.1. **MÀRIA**

N: la **Mare de Déu**, la **Verge**, **Nostra Senyora de Montserrat**.⁹

2.3.2. **ELS SANTS**

N: **l'Apòstol dels Gentils** (sant Pau).

2.3.3. **ALTRES PERSONATGES DE L'ÀMBIT RELIGIÓS**

N: **l'Il·luminat**, **el Fantàstic** (Ramon Llull).

7. Vegeu el parallelisme amb el § 5.3, en fórmules com el rei **En Pere**.

8. Vegeu també el § 1.4.

9. Vegeu també el § 1.4.

3. **Noms de dinasties i llinatges**

N: els **Àustria**, els **Macabeus**.

4. **Càrrecs, professions, oficis i titulacions**¹⁰

4.1. **Càrrecs de l'Administració civil**

Ø: el **president** del Parlament de Catalunya, el **catedràtic** de dret romà.¹¹

4.2. **Càrrecs de l'Administració militar**

Ø: el **capità general** de Barcelona.

4.3. **Títols i càrrecs de l'estament religiós**

4.3.1. **EL PAPA**

Ø: el **papa** de Roma (però, el **Papa**).

4.3.2. **ALTRES TÍTOLS I CÀRRECS DE L'ESTAMENT RELIGIÓS**

Ø: el **bisbe** d'Urgell, l'**abat** de Sant Martí del Canigó.

4.4. **Professions i oficis**

Ø: l'**advocat** de can Pujol, el **professor** de ciències.

4.5. **Títols acadèmics**

Ø: Joana Noguera, **doctora** en física, Pere Martí, **llicenciat** en teologia, el **doctorat d'Estat**, un **doctor *honoris causa***.

4.6. **Títols nobiliaris**

Ø: el **duc** de Brunswick, la **reina** regent d'Espanya (però, els **Reis Catòlics**, que és un sobrenom —vegeu el § 2.1—).

10. Per als tractaments protocol·laris, vegeu el § 5.5 i 6.

11. Per a les càtedres, vegeu el § 12.2.1.

5. ***Formes de tractament o de designació genèrica de persones que precedeixen els noms propis***¹²
- 5.1. **Les administracions civil i militar i l'estament nobiliari**
Ø: el **general** De Gaulle, el **canceller** Helmut Kohl, la **reina** Sofia.
- 5.2. **L'estament religiós. Els termes *sant, santa* i anàlegs**
Ø: el **papa** Joan Pau II, **santa** Agnès, el **sant** pare.
- 5.3. **Altres designacions**
Ø: **en** Francesc, **na** Teresa, el **senyor** Roger Vila, **la** Lluïsa (constitueixen una excepció algunes designacions històriques com ara el rei **En** Pere, el rei **En** Jaume).
- 5.4. **Formes de tractament no catalanes**
I + N: **Don** Pedro García, **Sir** Laurence Olivier, **Monsieur** Leclerc.
- 5.5. **Formes protocol·làries de tractament**
I + N: **Sa Santedat** el Papa, **Sa Majestat** el Rei, **Vostra Senyoria Il·lustríssima** (en adreçar-se a un bisbe), **Molt Honorable Senyor** President del Parlament (incloent-hi el nom del càrrec i algunes fórmules arcaiques com ara **Vossa Mercè**).
6. ***Formes abreujades de tractament, incloent-hi les protocol·làries, de designació genèrica de persones que precedeixen els noms propis i els càrrecs***
I + N: **Sr.** Serra, **Prof.** Lázaro Carreter, **M. H. Sr.** Miquel Coll i Alentorn, l'**Excm. Sr.** Ministre d'Economia.

12. Vegeu també el § 6.

III. NOMS REFERITS A ANIMALS I VEGETALS

7. *Noms vulgars d'animals i vegetals*

Ø: ocell del paradís, cirera d'arboç, pinya de Sant Joan, conillet d'Índies.

8. *Noms científics d'animals i vegetals*

I: *Allium cepa* (ceba), *Adiantum capillum-veneris* (capil·lera)
(aquestes expressions s'escriuen en cursiva).

9. *Noms propis referits a animals i vegetals singularitzats*

I + N: la gossa **Laika**, el **Pi de les Tres Branques** (però, l'arbre de la ciència del bé i del mal).



IV. NOMS REFERITS A COSES

10. *Noms d'objectes singularitzats*

N: l'espasa **Excalibur**, el canó **Bertha**.

11. *Noms de productes*

11.1. **Marques de productes manufacturats**¹³

I + N: uns pantalons **Levi's**, un ciment de la marca **Portland**, una cinta adhesiva **Cel·lo**, el Citroën **2CV** (anomenat popularment **Dos Cavalls**), el calçat de muntanya de la marca **Chiruca** (algunes marques comercials han passat al lèxic comú i designen un genèric, com ara **aspirina**, ciment **pòrtland**, un rotlle de **cel·lo**, abans tothom portava **xiruques** per a anar per la muntanya).

11.2. **Denominacions de productes mitjançant el topònim d'origen o el nom de l'inventor/a o descobridor/a**

S: un vi del **Priorat**, el globus dels **Montgolfier**, teixit de **Panamà**, formatge de **Rocafort**.

Ø: un **priorat** (vi), **montgolfier** (globus), **panamà** (teixit), **rocafort** (formatge).

11.3. **Noms propis de vehicles, naus i aeronaus**

I + N: el **Príncep d'Astúries** (vaixell), l'**Sputnik** (nau aeroespacial), l'**Spirit of Saint Louis** (avió) (aquests noms propis s'escriuen en cursiva; en canvi, les estacions espacials van en rodona: l'**Estació Espacial Internacional**).

13. Vegeu també el § 15.5.2.

11.4. Denominacions d'origen

N: la **Ratafia Catalana**, les **Cireres de la Muntanya d'Alacant**, la **Mongeta del Ganxet Vallès-Maresme**.

Ø: el **moscatell** (vi), la **reineta** (poma), l'**arròs bomba**, la reconeguda **mongeta del ganxet**.

12. Noms d'institucions, organismes i entitats

12.1. Nom propi de la institució, organisme, entitat, empresa o establiment¹⁴

12.1.1. DESIGNACIONS COMPLETES

I + N: la **Confederació Helvètica**, la **República Francesa**, el **Regne d'Espanya**,¹⁵ la **Cancelleria Reial**, les **Corts Generals**, el **Consell de Ministres**, la comunitat autònoma de les **Illes Balears** (tanmateix, no sempre l'expressió «comunitat autònoma» forma part del nom propi de les autonomies, com ara la comunitat autònoma de **Catalunya**), la **Generalitat Valenciana**, el **Consell General de la Vall d'Aran**, l'**Armada**, l'**Exèrcit de l'Aire**, la **Capitania General de Catalunya i Aragó**, la

14. S'entén per *institució, organisme, entitat, empresa o establiment* la designació pròpia d'una entitat, ja sigui pública o privada, que pot ser de tipus polític —nom oficial dels estats, les comunitats autònomes, les diputacions provincials, els ajuntaments, els partits polítics, els sindicats—, econòmic —nom propi de les empreses—, social —nom propi de les associacions, les fundacions, els clubs— o cultural —nom propi de les biblioteques, els arxius, els museus—, la qual pot ser constituïda de diversos *òrgans de gestió* que mantenen una relació de dependència respecte a la institució, organisme, entitat, empresa o establiment. D'aquesta manera, p. ex., la **Junta Directiva** és un òrgan de gestió que depèn de l'entitat **Centre Gimnàstic Barcelonès**. Les direccions generals dels departaments i ministeris, i els mateixos departaments i ministeris respecte a la Generalitat de Catalunya i al Govern espanyol, respectivament, són casos fronterers que es poden interpretar com a institució o com a òrgan de gestió. En qualsevol cas, l'ús de les majúscules és idèntic per a ambdues classes de termes (vegeu el § 12.2).

15. És la denominació oficial de l'Estat espanyol. Vegeu també el § 18.5.

Guàrdia Urbana, el Cos de Mossos d'Esquadra, la Guàrdia Civil, la Divisió Cuirassada Brunete, la División Azul, l'Institut Nacional de la Seguretat Social, la Reial Acadèmia de Belles Arts, el Cercle Artístic de Sant Lluc, la Biblioteca de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans, Institut de les Ciències i les Humanitats i Acadèmia de la Llengua Catalana,¹⁶ la Societat Catalana de Comunicació, l'Institut Català de les Dones, el Cafè de la Rambla, el duo L'Africana, el Restaurant Amaya, l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, el Cine Verdi, el Fons Nicolau d'Olwer, l'Arxiu Mercè Rodoreda, l'Hemeroteca Científica Catalana, el Col·legi Públic Sagrada Família, l'Hotel Principal, la Clínica Dexeus.

∅: els **ajuntaments** del País Valencià, els **parlaments** de les comunitats autònomes, les **universitats** catalanes, la **universitat** catalana.

12.1.2. DESIGNACIONS INCOMPLETES

N: la **Generalitat** (per la Generalitat de Catalunya) l'**Ajuntament** (per l'Ajuntament de Vic), l'**Ateneu** (per l'Ateneu Barcelonès), la **Universitat** (per la Universitat de Barcelona), la **Seguretat Social** (tanmateix, el terme *seguretat social* és també un concepte del dret laboral).

Quan el genèric de la designació coincideix amb el primer mot del nom oficial i apareix tot sol, es pot escriure en lletra minúscula, especialment si es tracta d'un hospital, una escola, un cinema, un fons, un arxiu, etcètera.

∅: aquest **hotel** (per Hotel Principal), l'**hospital** sempre romandrà a la ciutat (per Hospital Clínic i Provincial de Barcelona), el **restaurant** és al capdavant de la Rambla (per Restaurant Amaya).

16. La denominació de l'Institut d'Estudis Catalans, d'acord amb la decisió presa pel Ple d'aquesta institució el dia 18 de maig de 2015, pot anar seguida, quan sigui necessari, de l'aposiició explicativa «Institut de les Ciències i les Humanitats i Acadèmia de la Llengua Catalana» (entre comes).

12.1.3. DESIGNACIONS COREFERENTS

∅: la **cambra catalana**, la **corporació municipal**, el **parlament espanyol** (referint-se al Congrés dels Diputats, p. ex.), aquesta **entitat** (referint-se al Futbol Club Barcelona, p. ex.), aquesta **institució** (referint-se a l'Institut d'Estudis Catalans, p. ex.); però, l'**Eurocambra** (per Parlament Europeu).

12.1.4. DESIGNACIONS ESPECIALS

Es tracta d'una llista tancada d'excepcions, formada per mots que poden ésser polisèmics en un mateix context.

12.1.4.1. *El terme administració*

S: l'**Administració autonòmica**, els problemes de l'**Administració** (una de concreta), l'**Administració militar**.

∅: les diferents **administracions** de Catalunya.

12.1.4.2. *El terme cort*

En aquest apartat cal distingir quatre casos:

S: a) Quan es fa referència a la celebració d'una reunió de la Cort o les Corts especificada temporalment o geogràficament, s'escriu amb la inicial en majúscula, com ara la **Cort General** del Principat de Catalunya, les **Corts de Montsó** de 1469-1470.

b) Quan es refereix a la Cort o a les Corts com a institució, també s'escriu en majúscula, tot i que és un cas fronterer que pot fer dubtar alguna vegada, com ara al segle XVII no hi ha cap convocatòria de **Corts Universals**, les **Corts** de la baixa edat mitjana i moderna són assemblees polítiques supremes.

∅: a) Si es fa referència a la cort o a les corts d'una manera clarament genèrica o indeterminada, aleshores aquests mots es componen en minúscula: les **corts** reials europees, el rei de la Corona d'Aragó celebra **corts** privatives des del segle XIII, processos de **cort**.

b) S'escriuen també en minúscula els termes següents: el jutge de **cort**, el capítol de **cort**, els actes de **cort**, les constitucions de **cort**.

12.1.4.3. *El terme església*

S: l'**Església catòlica**, l'**Església grega**, l'**Església anglicana**.

Ø: les diferents **esglésies cristianes**, les **esglésies orientals**.

12.1.4.4. *El terme estat*

S: l'**Estat espanyol**, les institucions de l'**Estat** (un de concret), els **Estats Units d'Amèrica** (però, l'**estat de Nebraska**, perquè no és un estat sobirà).

Ø: un cop d'**estat**, els **estats europeus**, l'**estat del benestar**.¹⁷

12.1.4.5. *El terme exèrcit*

S: els diferents cossos de l'**Exèrcit** (un de concret).

Ø: l'ala és la dreta o l'esquerra d'un cos d'**exèrcit** o d'una esquadra.

12.1.4.6. *El terme imperi*

S: l'**Imperi otomà**, l'**Imperi d'Occident**, el baix **Imperi romà** (però, **baix imperi**, i també, el **Sacre Imperi**, el **Sacre Imperi Romànic**, el **Sacre Imperi Romanogermànic**, el **Sant Imperi**).

Ø: tots els **imperis** són dolents, la caiguda d'un **imperi**, l'**imperi** de la llei.

Ø (en un altre sentit): el **mer imperi**, el **mixt imperi**.

12.1.4.7. *El terme govern*

S: el **Govern** es reuneix dimecres.

Ø: un canvi de **govern**, els **governos** dels estats de la Unió Europea.

17. La forma de la concurrència *estat del benestar* és normativa des del 1997, en què fou adoptada per la segona edició del diccionari normatiu. Cal evitar d'emprar les formes **estat de benestar*, **Estat de benestar* i **Estat del benestar*.

12.1.4.8. *El terme seu*

N: la **Santa Seu** o la **Seu Apostòlica** (seu per excel·lència; seu dels òrgans de govern de la Ciutat del Vaticà), la **Seu Vella** de Lleida (monument o edifici singular).¹⁸

Ø: Tarragona és **seu** arquebisbal, la **seu** de Vic.

12.1.4.9. *El terme corona*

S: la **Corona** catalanoaragonesa.

12.2. Designacions d'òrgans de gestió

12.2.1. DESIGNACIONS COMPLETES

I + N: la **Cambra Apostòlica**, la **Conferència Episcopal**, la **Minoria Socialista**, la **Junta Directiva** del Futbol Club Barcelona, l'**Equip de Govern** de l'IEC, l'**Estat Major** de l'Exèrcit de l'Aire, la **Secretaria General** de l'Institut d'Estudis Catalans, el **Ple** de l'Ajuntament del Prat, la **Nunciatura**, he anat al **Bisbat** (però, el **bisbat**, 'diòcesi'), el **Registre de la Propietat Intel·lectual** (i també el registre en si).¹⁹ S'entén que sempre es tracta d'unitats funcionals constituïdes formalment.

Ø: les **vocalies** del Centre Excursionista de Catalunya, els **serveis** de l'Institut d'Estudis Catalans, les **seccions** i les **societats filials** de l'IEC; la **càtedra de química física**.²⁰

12.2.2. DESIGNACIONS INCOMPLETES

N: la **Direcció General** (de Política Lingüística), la **Directiva** (del Club Natació Sant Andreu).

18. Per als noms de monuments i edificis singulars, vegeu el § 18.12.

19. Vegeu també els § 17.3 i 18.5.

20. Les càtedres universitàries han deixat de ser òrgans de les universitats; per això s'han de compondre en minúscula.

12.2.3. DESIGNACIONS COREFERENTS

∅: aquesta **oficina** (referint-se a l'Agència núm. 13 de Caixa Catalunya, p. ex.), aquest **departament** (referint-se al Servei de Comptabilitat), van entrar a la **ciutat** (referint-se al Govern de la ciutat, p. ex.).

12.3. Altres institucions juridicopúbliques i religioses

∅: la **confraria de sant Eloi**, l'**orde de sant Domènec**, el **comú de Premià de Dalt**, l'**orde de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem**, l'**orde militar de Sant Joan de Jerusalem**, l'**orde de Predicadors** (els dominics).

12.4. Els espais europeus

Els espais europeus són marcs de referència creats per a la convergència i la cooperació dels països europeus en relació amb objectius comuns (ensenyament, coneixement, recerca, etc.). Aquestes denominacions s'escriuen totalment en minúscula.

∅: l'**espai europeu d'educació superior (EEES)**, l'**espai europeu del coneixement**.

13. *Fets i períodes temporals*

13.1. Solemnitats i altres festivitats cíviques, religioses i polítiques

N: la revetlla de **Sant Joan**, **Divendres Sant**, **Diumenge de Pasqua**, **Nadal**, l'**Onze de Setembre**, **Tots Sants**, per **Cap d'Any** (incloent-hi les festes d'altres religions, com ara el **Ramadà**), **Dia de la Música Valenciana** [24 d'abril], **Dia Internacional de les Dones**, la **Setmana Santa**,²¹ la **Diada de Sant Jordi**.

∅: **dijous gras**, **dimecres de cendra**, **quaresma** (no són pròpiament festivitats —generalment, es tracta de períodes del cicle litúrgic—).

21. Vegeu també el § 13.3.

13.2. Fets històrics singulars (comprenen un període de temps determinat cronològicament)

N: la **Guerra Civil** espanyola, la **Guerra Civil** catalana, la **Revolució Francesa** (però, la **revolució industrial**), la **Primavera de Praga**, la **Restauració**, l'**Antic Règim**, la **Reconquesta** (però, la **reconquesta d'Espanya**), la **Guerra del Francès** (però, la **guerra napoleònica**), la **Primera Guerra Púnica**, la **Segona Guerra Mundial**, la **Revolució Catalana**, l'**Holocaust** (dels jueus a mans dels nazis), la **Guerra de Successió**, la **Primera Guerra Carlista**, la **Guerra dels Dos Peres**, el **Cisma d'Occident** (però, un **cisma**, els **cismes** de l'Església catòlica), la **Transició espanyola** o, simplement, la **Transició** (període que va de la mort del dictador a la instauració de la democràcia a Espanya, que abasta, per bé que no hi ha un consens unànim, el període 1975-1978 —fins a la promulgació de la Constitució espanyola—, 1975-1979 —fins a la promulgació dels estatuts d'autonomia de les comunitats autònomes històriques— o bé 1975-1982 —fins a les primeres eleccions generals guanyades per el PSOE—; però, la **transició democràtica espanyola**), la **Guerra Freda** (entre els EUA i l'URSS, corresponent al període 1947-1991 —fins a la dissolució de l'URSS—, per bé que no hi ha un acord unànim en aquestes datacions; però la **guerra freda** entre Orient i Occident per l'hegemonia econòmica).

∅: la **dictadura de Primo de Rivera**, la **dictadura franquista**, la **batalla de Lepant**, la **capitulació de Vilafranca**, la **transició nacional catalana**.

13.3. Episodis de la història sagrada

∅: l'**anunciació**, el **sant sopar**, el **davallament de la Creu**,²² la **resurrecció**, la **passió**, el **judici final**.

22. Vegeu també el § 15.6.2.

Tanmateix, quan el nom d'un d'aquests episodis esdevé la denominació d'una festivitat religiosa (com ara **l'Anunciació**, **l'Assumpció**, **l'Ascensió**) o part del títol d'una artística (com ara *El Sant Sopar* de Leonardo da Vinci), aleshores s'escriu amb la inicial absoluta de la denominació i les inicials dels mots significatius en majúscula.²³

13.4. Els temps geològics i paleontològics i edats prehistòriques²⁴

Atesa la tradició generalitzada i unitària entre els geòlegs de la comunitat científica internacional, s'escriuen amb la inicial en majúscula els noms substantius simples que designen els temps geològics.

S: el **Triàsic**, el **Juràssic**, el **Devonià**, el **Plioplistocè**, el **Plioquaternari** (però, la **prehistòria**), el **Paleolític**, el **Neolític**.

En el cas de les denominacions compostes per un substantiu del subgrup anterior i un adjectiu qualificatiu del tipus inferior, superior, etc., només s'escriu amb majúscula la inicial del substantiu.

S: el **Cretaci inferior**, el **Juràssic superior**.

S'escriuen en minúscula els sintagmes nominals que designen —directament o com a coreferents— temps geològics no inclosos en els dos subgrups anteriors.

Ø: l'**edat de [la] pedra**, l'**era secundària**, aquest **període glacial**, la **fàcies rognaciana**, l'**edat del ferro**.

23. Vegeu també el § 13.1.

24. En aquest apartat, seguim el criteri d'ús de la majúscula inicial en la denominació d'alguns temps geològics adoptat pel doctor Oriol Riba, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, en el *Diccionari de geologia* amb el vistiplau de la Secció Filològica del 15 de març de 1996, obra publicada en paper per Enciclopèdia Catalana l'any 1997, la segona edició del qual ha estat publicada únicament en línia l'any 2008 per l'Institut d'Estudis Catalans dins el programa del CiT (Terminologia de Ciències i Tecnologia (<http://cit.iec.cat/obres.asp?obra=4>)).

13.5. Períodes històrics i divisions temporals

Ø: dimarts, gener, estiu, any bixest, any xacobeu, edat contemporània, edat mitjana, alta edat mitjana, baixa edat mitjana, l'antiguitat tardana, el segon triumvirat, el principat.

13.6. Moviments culturals i estils artístics i literaris

S: el Renaixement, el Barroc, la Il·lustració, el Romanticisme, la Renaixença, el Modernisme, el Noucentisme, el Futurisme, el Surrealisme, el Neoclassicisme (però, el romànic, el gòtic, el classicisme, l'humanisme, perquè no constitueixen una època culturalment diferenciada, sinó estils d'unes arts determinades).

13.7. Ideologies, tendències polítiques i creences religioses

Ø: el cristianisme, l'islamisme, el catalanisme, el comunisme, el regeneracionisme el maoisme, la cristiandat, l'islam.²⁵



13.8. Formes de govern

Ø: la monarquia hispànica, la monarquia absoluta, la república, la dictadura del proletariat.²⁶

13.9. Fets socials o penals rellevants

Ø: el *cas Watergate*, l'*afer Dreyfus* (aquestes expressions s'escriuen en cursiva).

25. Vegeu la nota del § 18.9.

26. Cal tenir en compte que, com més es determinen aquests termes, més es confonen els trets com a forma de govern i com a fet o període històrics. Vegeu també els § 13.2 i 13.5.

14. *Activitats polítiques, educatives, científiques i socials*

14.1. **Cicles educatius, assignatures i disciplines**²⁷

∅: el **batxillerat**, l'**educació secundària obligatòria (ESO)**, el grau de **filologia anglesa**, les **matemàtiques**, l'assignatura de **dret civil**.

14.2. **Cursos i seminaris**

I: el curs de **Literatura catalana medieval**, el curs **La correcció de textos**, el seminari **Nacionalisme i feminisme**, el **I curs de correcció avançada per a l'edició de textos científics i tècnics**.

∅: un curs de **literatura**, un curs de **correcció de textos**, un seminari sobre **nacionalisme i feminisme**.

14.3. **Fires, congressos, simposis, jornades, col·loquis, trobades, taules rodones, cicles de conferències, concilis i sínodes**

N: **Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana**, el **Concili II del Vaticà**, el **XXV Saló Nàutic de Barcelona**, **IV Simposi Internacional sobre l'Accident de Txernòbil** (si el nom de la fira, congrés, simposi, etc., no duu el genèric dins la seva designació, es posa en cursiva i només amb la inicial del primer mot en majúscula, com en el cas del cicle de conferències *L'accident de Txernòbil, vist deu anys després*).

∅: les **jornades de portes obertes** del Parlament de Catalunya.

27. Per als conceptes específics de la política, l'economia i el dret, vegeu el § 15.7. Pel que fa als òrgans de gestió, vegeu el § 12.2.1.

- 14.4. Conferències, ponències, comunicacions i discursos**
I: presento la comunicació «**La llengua administrativa, avui**».²⁸
Ø: **una ponència sobre llenguatge administratiu** molt interessant.
- 14.5. Exposicions i mostres d'art**
I: L'exposició «**La meva Mediterrània**», l'exposició «**Miró ceramista**» (les sales d'exposicions i les galeries d'art²⁹ s'escriuen amb majúscula tots els substantius i adjectius, com ara la galeria **Dau al Set**).
- 14.6. Competicions i esdeveniments esportius**
N: els **Jocs Olímpics** de Barcelona, la **Copa del Rei** de futbol, la **Lliga ACB** de bàsquet.
- 14.7. Premis i distincions**
N: el **Toisó d'Or**, la **Creu de Carles III**, el **Premi d'Honor de les Lletres Catalanes**, el **Premi Pompeu Fabra 1993**, el **Premi Lupa d'Or de la Societat Catalana de Sociolingüística**, el **Premi Fundació Mercè Rodoreda**, el **Premi Nobel de la Pau** (però, els **premis Nobel**), l'**Oscar** a la millor actriu, l'**Alta Distinció de la Generalitat Valenciana**, la **Medalla d'Or**.
- 14.8. Beques, borses d'estudi, ajuts i subvencions**
Ø: la **borsa d'estudi Ramon d'Alòs-Moner**, la **beca Isidre Bonsoms**, l'**ajut per a estudis universitaris**.
- 14.9. Lemes i divises**
I: la nostra divisa és «**Avant i fora**».

28. Cal tenir en compte que les designacions dels § 14.4, 14.5 i 14.9 —en alguns casos, també § 14.10— s'han d'escriure entre cometes.

29. Per als noms d'institucions, vegeu el § 12.1.

14.10. Programes, plans i campanyes³⁰

N: el **Pla Especial de Reforma Interior**, el **Pla General de Normalització Lingüística**, l'**Any Europeu de la Seguretat**, l'**Any Internacional de la Joventut** (si el nom del programa, pla o campanya no du el genèric dins la seva designació, es posa entre cometes i només amb majúscula la inicial del primer mot, com en el cas la campanya «**Bandera blanca**» de prevenció d'accidents de trànsit).

El programa de cooperació **ERASMUS** s'escriu tot en majúscula perquè es tracta d'una sigla: European Region Action Scheme for the Mobility of University Students.

14.11. Programes i projectes de recerca de l'Institut d'Estudis Catalans

Els programes i els projectes de recerca de l'Institut d'Estudis Catalans tenen un títol sintètic o un títol descriptiu. El títol sintètic es caracteritza pels trets següents: *a*) no porta article inicial; *b*) no porta un verb en forma personal; *c*) consta de sis mots com a màxim, i *d*) tot el sintagma constitueix un nom.

N (títols sintètics): **Atles Lingüístic del Domini Català (ALDC)**, **Corpus Vitrearum Medii Aevi (CVMA)**, el programa de recerca **Estudis Romànics**.

I (títols descriptius): **La reindustrialització de la Catalunya feudal**, **Corpus documental de les relacions internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó**, **L'espai segons el veien i el pensaven els grecs**, el programa **De Barcelona a València. Els orígens del patriciat urbà en el marc de l'expansió catalana del segle XIII (1238-1338)**.

L'obra que publica el resultat del projecte ha de portar, a més, el títol en cursiva (*Atles lingüístic del domini català, Estudis Romànics*).

30. Vegeu també el § 17.6.

14.12. Signes del zodíac

N: **Àries, Taure, Bessons, Càncer, Lleó, Verge, Balança, Escorpió, Sagitari, Capricorn, Aquari i Peixos** (modificació introduïda en l'actualització de la segona edició en línia del diccionari normatiu el mes de febrer del 2013).

Fins ara, entre els signes del zodíac no ha estat admès el **Serpentari** (o **Ofiüc**), la constel·lació corresponent al qual travessa actualment l'eclíptica del Sol entre el 30 de novembre i el 17 de desembre (està situada entre la d'Escorpió i la de Sagitari).

15. *Terminologia científica i tècnica*

15.1. **Música: les notes, els acords i les tonalitats musicals**

∅: simfonia en **re menor**, el **to major**.

15.2. **Lògica: els mots mnemònics i les figures del sillogisme**

∅: **bàrbara, celàrent, darii**.

15.3. **Física**

15.3.1. **LES UNITATS, LES CONSTANTS I LES LLEIS**

∅: el **gram**, el **coulomb**, el **principi d'Arquimedes**, la **constant de la gravitació universal**.

15.3.2. **ELS SÍMBOLS DE LES UNITATS I DELS PREFIXOS DELS MÚLTIPLES I SUBMÚLTIPLES**

∅: **g** (gram), **cm** (centímetre), **k** (kilo), **da** (deca) (tanmateix, s'escriuen en majúscula els prefixos iguals o superiors a 10⁶, com ara **M** —mega— o **G** —giga—, i també els símbols que responen al cognom del descobridor o la descobridora de qui han pres la denominació, com ara **N** —newton— o **A** —ampere—).

15.4. Química

15.4.1. ELS ELEMENTS I ELS COMPOSTOS

Ø: **cadmi, àcid cianhídric.**

15.4.2. ELS SÍMBOLS

I: **Cd** (cadmi), **Fe** (ferro).

15.5. Informàtica

15.5.1. ELS LLENGUATGES DE PROGRAMACIÓ

COBOL, BASIC (s'escriu tota la paraula en majúscula perquè es tracta d'una sigla formada únicament per les inicials de l'expressió abreujada).

15.5.2. ELS PROGRAMARIS³¹

I: **WordPerfect**,³² **PC Tools**, **Harvard Graphics** (i també recursos en línia com ara **Google**, **ÉsAdir**, **Neoloteca**, **Facebook**).

Ø: faig servir aquest **full de càlcul**, un **tractament de textos** molt eficaç.



15.5.3. ELS TERMES RELACIONATS AMB LA XARXA INTERNET

Ø: el **lloc web** de l'Institut, la **pàgina web** de la SCB, la **intranet** de l'Institut d'Estudis Catalans, visiteu el **web** <http://www.iec.cat> (però, una adreça d'**Internet**, hi ha governs que volen limitar l'accés a la **Xarxa**).³³

31. Per a les marques de productes manufacturats, vegeu també el § 11.1.

32. Malgrat que els noms propis només han de portar en majúscula la inicial de cada mot independent, és preferible respectar la forma de les marques registrades, sempre que les majúscules coincideixin amb l'inici dels mots o dels fragments que les constitueixen.

33. Per a la denominació, dins de text, de llocs web específics, vegeu el document *La grafia del nom de determinats recursos electrònics d'Internet* d'aquest espai web. El terme *Xarxa* és escrit amb la inicial en majúscula perquè és assimilat a les designacions coreferents dels topònims (cf. el § 18.10), atès es pot considerar un nom de lloc figurat.

15.6. Religió

15.6.1. ELS SAGRAMENTS

∅: el **baptisme**, l'**eucaristia**, els **sants sacraments**.

15.6.2. ELS OBJECTES SAGRATS

∅: el **santíssim**, el **sagrari**, els **sants olis**, l'**hòstia consagrada**, la **marededéu** de la capella del Roser, el **santcrist** de la processó, una **veracreu** del segle XIV (però, la **vera Creu**, les croades combateren per la **Creu** —símbol de la fe—), la **creu** de Sant Andreu, el **críst** de Taüll.

15.6.3. ALTRES CONCEPTES REFERITS A LA RELIGIÓ³⁴

∅: la **vida eterna**, la **revelació divina**, el **cos** i la **sang** de Crist, la **fe**, la **cobdícia**, la **lleï de Déu**.

15.7. Economia, política i dret³⁵

∅: **mercat únic europeu**, **unió política i monetària**, **dret civil català**, **dret internacional**, **mercat agrícola comunitari**, **política agrícola comuna**, **política social comunitària**, **sistema monetari europeu**, **espai econòmic europeu**.

16. *Títols d'obres, publicacions i treballs*³⁶

16.1. **Títols de llibres, títols d'obres teatrals, musicals, cinematogràfiques i de les arts plàstiques i títols de programes de televisió**

I: les novel·les ***Tirant lo Blanc***, ***La plaça del Diamant***, ***Les irreals omegues***, ***Terra baixa***, ***L'obertura dels Mestres***

34. Vegeu també el § 18.9 per a topònims georeligiosos com paradís, infern...

35. Per als noms de disciplines, vegeu el § 14.1. Pel que fa als noms d'òrgans de gestió, vegeu el § 12.2.1.

36. S'escriuen en cursiva les designacions dels § 16.1, 16.2 i 16.5.2, i entre cometes, les dels § 16.3 i 16.4.

Cantaires; les pel·lícules **Casablanca** i **Allò que el vent s'endugué**; els programes de televisió **30 minuts**, **Telenotícies vespre**; **La Gioconda**, **Gernika**; el **LXVIII Cartell de premis i de borses d'estudi** (o, simplement, el **Cartell de premis**), el **Cant de la Sibilla**, la **Cibeles** de Madrid (totes aquestes denominacions que són noms propis es componen en cursiva).

(Es fa servir la minúscula en les designacions coreferents que esmenten l'autor de l'obra o la part genèrica del seu títol, com ara m'he comprat el **diccionari Alcover** —però, el **Diccionari català-valencià-balear**—, consulta-ho a l'**enciclopèdia** —però, la **Gran enciclopèdia catalana**—, el **diccionari normatiu** no recull aquesta expressió —però, el **Diccionari de la llengua catalana** (1995)— o el **llibre blanc** de la recerca a Catalunya es titula **La recerca científica i tecnològica a Catalunya, 1990**. Si fem servir, però, una designació incompleta, l'escriurem amb majúscula i cursiva: Em pots deixar **Lleures i converses?** —obra de Joan Coromines—).

Ø: el **retaula de Sant Eloi**.³⁷



16.2. Publicacions periòdiques

I + N: **La Veu de Catalunya**, **Els Marges**, el **Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya**.

16.3. Col·leccions de llibres o altres obres

I + N: la col·lecció «**El Balanci**», la col·lecció de novel·les «**La Cua de Palla**».

16.4. Parts d'un llibre, d'una publicació periòdica o d'un programa de televisió

I: la columna «**El llenguatge**» del diari **Avui**, el poema «**Inici de càntic en el temple**» de Salvador Espriu, l'episodi «**Il·lusions**» de **La Granja**.

37. Vegeu també la nota del § 1.5.2 per a l'ús de la majúscula en el mot *sant*.

16.5. Títols d'obres referides a la religió

16.5.1. TÍTOLS DE LLIBRES I TEXTOS SAGRATS

N (d'acord amb l'Associació Bíblica de Catalunya): la **Bíblia** (però, un llibre imprès en paper **bíblia**), el **Talmud**, l'**Alcorà**, la **Carta als Efesis**, el **Càntic dels Càntics**, l'**Evangelí segons Joan** (però, el llibre d'**Ester** i el llibre de les **Lamentacions**, perquè el mot *llibre* no pertany al títol pròpiament dit), les **Sagrades Escripures**.

Cal tenir en compte que els títols dels llibres de la Bíblia es componen amb lletra rodona i porten la inicial absoluta de tota la denominació i la inicial dels altres mots significatius en majúscula, llevat dels mots *carta* i *llibre* (quan no estan en posició absoluta de la denominació): l'**Evangelí segons Mateu**, els **Fets dels Apòstols**, la **Carta a Titus**, la **Tercera carta de Joan**, el **Segon llibre de les Cròniques**.

∅: el **breviari**, el **missal**, el **llibre de les hores** (denominacions comunes de llibres litúrgics), però, l'**Antifonari** de Barcelona, el **Sacramental** de Vic, l'**Oracional** de Verona (especialment en textos litúrgics).

16.5.2. TÍTOLS D'ENCÍCLIQUES PAPALS

I: l'encíclica ***Rerum novarum***.

16.5.3. ACTES I PARTS D'ACTES RELIGIOSOS, BENEDICCIONS I SIGNES LITÚRGICS EXTERNES

∅: la **missa**, el **sermó**, el **cànon**, la **benedicció *Urbi et orbe***, el **senyal de la santa Creu**.

16.5.4. TÍTOLS D'ORACIONS I PREGÀRIES

∅: el **parenostre**, l'**avemària**, el **credo**, el **rosari**.

17. *Tramitacions i títols de documents oficials*

17.1. **Tractats, pactes i convenis d'àmbit internacional**

N: la **Pau de Westfàlia**, el **Tractat de No Proliferació d'Armes Nuclears**, el **Tractat de Roma**, l'**Acta Única Europea**, **Declaració Universal dels Drets Humans**, la **Carta Magna del 1215** (però, la **carta magna** espanyola [designació coreferent de la **Constitució espanyola**]), el **Compromís de Casp**, el **Protocol de Kyoto**.

17.2. **Conjunt de normes d'àmbit general**

I: la **Constitució espanyola** de 1978, l'**Estatut d'autonomia de Catalunya** del 1979, el **Codi civil**, els **Estatuts de l'Institut d'Estudis Catalans**, la **Directriu núm. 77/249 CEE**, el **Pressupost de la Generalitat de Catalunya, de les seves entitats autònomes i de la Seguretat Social per al 1994**, la **Constitució de l'observança**, la **Compilació del dret civil**.

Ø: el **codi cavalleresc**, les **directrius** del Consell d'Europa.

17.3. **Títols de documents oficials i de les tramitacions corresponents**³⁸

I: la **Llei general tributària**, el **Projecte de Llei forestal**, l'**Avantprojecte de Llei de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic**, el **Reial decret legislatiu 2976/1983**, el **Decret 195/1991, del 16 de setembre** (però, el **Decret de Nova Planta**, els **decrets de Nova Planta**), la **Sentència arbitral de Guadalupe**, **Convenció per a la prevenció i la sanció del delictes de genocidi**, la **Llei de barris**, la **Sentència del Tribunal Suprem del 5 de juliol de 1997**.

Ø: les **lleis d'organització territorial**, un **reial decret legislatiu** sobre seguretat ciutadana.

38. Per als noms dels registres oficials, vegeu el § 12.2.1.

17.4. **Altres tramitacions**

Les compareixences, les interpellacions i les preguntes parlamentàries o d'altres òrgans col·lectius, així com les interlocutòries, les provisions, les diligències prèvies i altres tramitacions impulsores del procediment davant els tribunals de justícia es componen totalment en minúscula.

Ø: aquesta **interpel·lació** al Consell Executiu, la **compareixença** del conseller davant la Comissió, les **actuacions 33/1995**, la **interlocutòria del 10 de gener de 2008**.

17.5. **Parts de les obres i els documents legals**

Ø: el **preàmbul**, l'**article 2**, el **títol 1**, la **disposició transitòria segona**.

17.6. **Informes, estudis i projectes no legislatius**³⁹

En aquest apartat, hem de distingir tres casos diferents:

a) Si la designació conté el genèric —*informe, estudi, projecte*—, s'escriuen en majúscula tots els substantius i adjectius qualificatius i numeral que expressen ordre, com ara l'**Informe del Síndic de Greuges**.

b) Si, a més, l'informe, estudi o projecte ha estat publicat en forma de llibre, s'escriu en cursiva, com ara el ***Projecte de Remodelació de Ciutat Vella***.

c) Si la designació no conté el genèric, rep el mateix tractament que els títols de llibres —en cursiva i només la inicial absoluta en majúscula—, com ara l'estudi ***L'economia catalana actual***.

17.7. **Documents acreditatius i carnets, i els exàmens o proves per a obtenir-los**

Ø: les **proves d'accés a la universitat (PAU)** que organitza la Generalitat de Catalunya cada any, el **document nacional**

39. Vegeu també els § 16.1 i 14.10.

d'identitat, el certificat de naixement, el carnet jove, la cartilla de la Seguretat Social,⁴⁰ el certificat de nivell bàsic de català (però les denominacions dels certificats expedits per institucions no catalanes es mantenen generalment en la llengua d'origen, es componen amb lletra rodona i porten les inicials dels mots significatius en majúscula: el **First Certificate in English**).

17.8. **Impostos i taxes**

Ø: **l'impost sobre el valor afegit, la taxa anual equivalent.**

18. **Noms de lloc⁴¹**

18.1. **Noms de planetes, estels, constel·lacions i altres agrupacions d'astres**

N: **l'Óssa Major, la Terra, el Sol, Sírius, la Creu del Sud, el Gall d'Indi, el Peix Astral, la Via Làctia (o la Galàxia) l'Univers** (en astronomia), la galàxia d'**Andròmeda**, la constel·lació d'**Orió**, el **Sistema Solar** (al qual pertany la Terra).

Ø: un **sistema solar**, una **posta de sol**, aquesta nit hi ha **lluna plena**, el **cosmos**, l'**univers** mític de Mercè Rodoreda, la **natura**.

40. Per al terme *seguretat social*, vegeu el § 12.1.2.

41. Les indicacions que segueixen són sens perjudici de les formes que figuren en el *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya* i en el *Nomenclàtor de la Catalunya del Nord*, que es poden consultar en línia a l'adreça d'Internet http://www.iec.cat/coneixement/entrada_c.asp?c_epigraf_num=24. Així mateix, cal tenir en compte també les orientacions exposades en l'article de Joan Anton Rabella, cap de l'Oficina d'Onomàstica de la Secció Filològica de l'IEC, titulat «L'ús de l'article determinat i dels descriptius geogràfics en la toponímia catalana», publicat a les p. 78-85 del núm. 51 (2012) de la revista *Llengua i Ús* (<http://www.raco.cat/index.php/LlenguaUs/article/view/257211/344286>).

18.2. Topònims catalans amb article⁴²

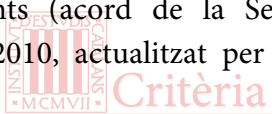
N: **el Pont de Suert, la Cerdanya, sa Pobla, vinc del Prat de Llobregat, hem estat as Mercadal, Catalunya, el Principat d'Andorra (o Andorra), la Catalunya del Nord,**⁴³ **el País Valencià, les Illes Balears.**

18.3. Topònims no catalans amb article

I + N: Els topònims no catalanitzats mantenen l'article en majúscula, com la comarca d'**El Bierzo, Los Angeles**, anem a **El Paso**, ens trobarem a **Le Havre**.

En canvi, els que han estat adaptats al català s'escriuen amb l'article en minúscula, com ara **l'Havana, el Caire, l'Amèrica del Sud o la Haia**.⁴⁴

Pel que fa als noms d'estats que porten o poden portar article definit al davant (indicat entre claudàtors en aquest darrer cas), són els següents (acord de la Secció Filològica del 27 de novembre de 2010, actualitzat per l'Oficina d'Onomàstica de



42. Per als noms d'accidents i llocs geogràfics estrictament, vegeu el § 18.7; i per als topònims històrics, literaris, geopolítics, geoturístics i georeligiosos, vegeu el § 18.9.

43. La Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans va establir l'any 2007, amb la publicació de l'obra *Nomenclàtor toponímic de la Catalunya del Nord*, que aquesta és la denominació correcta (és un cas com el de **Corea del Nord** i el d'**Irlanda del Nord**). Cal evitar d'emprar la denominació ***Catalunya Nord**, que s'havia popularitzat durant molts anys, especialment en alguns cercles polítics i en els mitjans de comunicació.

44. El grafia del topònim **la Haia**, amb l'article sense apostrofar, respon a la pronúncia més generalitzada en català, d'acord amb l'informe corresponent elaborat per l'Oficina d'Onomàstica de l'IEC l'any 2008. Cal evitar, doncs, la grafia ***l'Haia**, que s'havia estès especialment durant la primera dècada d'aquest segle entre alguns mitjans de comunicació.

l'IEC el novembre del 2012): [l']**Afganistan**, [l']**Aràbia Saudí**⁴⁵, [l']**Argentina**, [l']**Azerbaidjan**, [les] **Bahames**, [les] **Barbados**, [el] **Brasil**, [el] **Camerun**, [el] **Canadà**, [les] **Comores**, [el] **Congo**, [la] **Costa d'Ivori**, **El Salvador**, [els] **Emirats Àrabs Units**, [l']**Equador**, [els] **Estats Units d'Amèrica**, [les] **Fiji**, [les] **Filipines**, [el] **Gabon**, **el Iemen**, [les] **Illes Marshall**, [les] **Illes Salomó**, [l']**Índia**, [l']**Iran**, **l'Iraq**, [el] **Japó**, [el] **Kazakhstan**, [el] **Kirguizstan**, [les] **Kiribati**, [el] **Líban**, [les] **Maldives**, **el Marroc**, [la] **Micronèsia**, [el] **Nepal**, [el] **Níger**, [els] **Països Baixos**, [el] **Pakistan**, [el] **Panamà**, [el] **Paraguai**, [el] **Perú**, [el] **Regne Unit**, [la] **República Centreafricana**, [la] **República Democràtica del Congo**, [la] **República Dominicana**, [la] **Santa Seu**, [el] **Senegal**, [les] **Seychelles**, **el Sudan**, [el] **Sudan del Sud**, [el] **Surinam**, [el] **Tadjikistan**, [el] **Turkmenistan**, [el] **Txad**, [l']**Uruguai**, [l']**Uzbekistan**, [el] **Vietnam** i [la] **Xina**.

18.4. Topònims compostos⁴⁶

I: **Coma-ruga**, **Puig-reig**, **Mont-roig del Camp**, **Mont-real**, **Santa Eulàlia de Puig-oriol**.

Ø: **Indoxina**.

18.5. Demarcacions i divisions territorials⁴⁷

N: **la província de Barcelona**, **la diòcesi de Girona**, **el bisbat de Barcelona**, **la comunitat autònoma d'Aragó** (però, **la Comunitat Valenciana**, que n'és el nom oficial), **el regne visigòtic**, **el regne de Tessalònica**, **el regne de València**, **el regne de Navarra**, **el regne de Mallorca**, (però, **el Regne d'Espanya**, que n'és el nom oficial actual —vegeu el§ 12.1.1—),

45. Aquest adjectiu deriva al nom de la dinastia regnant a Aràbia, *Saud*. La forma **Aràbia Saudita**, probablement d'origen francès, és també admissible perquè té una llarga tradició d'ús en català.

46. Vegeu també el § B.

47. Per als noms oficials dels organismes que regeixen les demarcacions territorials o estats, vegeu els § 12.1 i 12.2.1.

el **ducat d'Atenes**, el **principat d'Acaia**, el **soldanat o sultanat de Babilònia**, el **ducat d'Atenes i Neopàtria**, el **bisbat de Vic**.

A títol informatiu, els noms de les províncies espanyoles (acord de la Secció Filològica del 13 de maig de 2011) i de les comunitats autònomes a què pertanyen (Oficina d'Onomàstica de l'IEC) que fem servir en els textos en català són els següents: **Almeria, Cadis, Còrdova, Jaén, Granada, Huelva, Màlaga i Sevilla (Andalusia); Osca, Saragossa i Terol (Aragó); Cantàbria (Cantàbria); Àvila, Burgos, Lleó, Palència, Salamanca, Segòvia, Sòria, Valladolid i Zamora (Castella i Lleó); Albacete, Ciudad Real, Conca, Guadalajara i Toledo (Castella - la Manxa); Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona (Catalunya); Madrid (Comunitat de Madrid); Navarra (Comunitat Foral de Navarra); Alacant, Castelló de la Plana i València (Comunitat Valenciana); Àlaba, Biscaia i Guipúscoa (País Basc); Badajoz i Càceres (Extremadura); la Corunya, Lugo, Ourense i Pontevedra (Galícia); Las Palmas i Santa Cruz de Tenerife (Illes Canàries); Astúries (Principat d'Astúries); Albacete i Múrcia (Regió de Múrcia); La Rioja (La Rioja⁴⁸)**. A més, hi ha les dues ciutats autònomes de **Ceuta i Melilla**.

18.6. Entitats locals territorials⁴⁹

N: la **Vall de Bianya**, la **Vall d'Aran**, **Vielha e Mijaran**, **Russafa**, la **Conca de Barberà**, la comarca de l'**Alt Empordà**, la subcomarca del **Moianès** (noms oficials de barris, pobles, agregats, municipis, subcomarques, comarques, supracomarques, vegueries).

48. L'Oficina d'Onomàstica de l'IEC recomana no catalanitzar la grafia del nom d'aquesta comunitat autònoma, per coherència amb la pronunciació no adaptada del mot *Rioja*, que és generalitzada entre els parlants de l'àmbit català.

49. Per als noms oficials dels organismes que regeixen aquestes entitats locals territorials, vegeu el § 12.1. D'altra banda, vegeu també el § 18.9.

18.7. Accidents i llocs geogràfics

N: En general, el mot que constitueix la part genèrica del nom dels accidents i els llocs geogràfics porta la inicial en minúscula, com en els topònims la **mar Mediterrània**, el **golf de Lleó**, el **cap de Creus**, la **collada de Toses**, la **serra del Cadí**, la **pica d'Estats**, les **illes Medes**, les **illes Balears**,⁵⁰ el **barri de Gràcia**, els **Pirineus**, els **Prepirineus**, la **Regió I** (vegueria), el **Subpirineu**.

Aquest mateix criteri s'aplica als casos següents: **bloc de Cardó**, **bloc de Garraf**, **els Catalànids**, **conca de l'Ebre**, la **conca de Tremp** (no és comarca), la **comarca dels Ports** (tampoc no és cap comarca), **depressió de l'Ebre**, **depressió de la Selva**, **depressió del Camp**, **depressió del Rosselló**, **depressió del Vallès**, el **pla de Barcelona** (però, el **Pla de Barcelona** quan es refereix al conjunt de municipis que s'han anat incorporant a la ciutat de Barcelona al llarg del temps), **ports de Beseit**, **regió de Barcelona**, **regió de Girona**, **taula de Prades** (però —pel fet de tractar-se d'un plural o bé perquè el primer mot és *sector*, *zona* o un altre descriptiu tan genèric que gairebé és inespecífic—, el **continent europeu**, les **illes macaronèsiques**, **depressions exteriors**, **depressions interiors**, **serres exteriors prepirinenques**, **serres interiors prepirinenques**, **zona axial**, **zona nord-pirinenca**, **zona sud-pirinenca**).

Igualment, en determinats contextos, els termes genèrics s'escriuen amb la inicial en majúscula quan equivalen a tota la denominació: el **delta** de l'Ebre (però, el **Delta**), la cascada del **parc** de la Ciutadella (però, la cascada del **Parc**), la **península Ibèrica** (però, la **Península**).

En el casos en què no es pot apreciar cap veritable nom propi en tota la denominació, però el primer mot del nom de lloc és un descriptiu de toponímia (i els diccionaris de referència ho corroboren), aquest mot s'escriu totalment en minúscula i la resta amb la inicial en majúscula (per tal com es considera que,

50. Per als noms oficials des les comunitats autònomes, vegeu el § 18.5.

per exclusió, és la denominació pròpia i concreta).⁵¹ Ex.: **conca de Baix, conca de Dalt, conca de Deçà, conca de Dellà, depressió Central Catalana, depressió Litoral, depressió Mitjana, depressió Prelitoral Catalana, depressió Prepirinenca, serralada Litoral Catalana, serralada Prelitoral Catalana, serralada de Marina, serralada Ibèrica, la serralada Transversal Catalana, el sistema Pirinenc, el sistema Ibèric, el sistema Mediterrani Català.**

En altres casos, són els adjectius que qualifiquen o determinen un nom propi els que s'escriuen en minúscula: **Pirineu central, Pirineu occidental, Pirineu oriental, Pirineus atlàntics, Pirineus axials, Pirineus catalans, Pirineus mediterranis, Prepirineu meridional, Prepirineu meridional extern, Prepirineu meridional intern, Prepirineu septentrional.**

Finalment, hi ha unes poques expressions específiques (de vegades fins i tot es poden considerar coreferents) que, excepcionalment, han de portar totes les inicials en majúscula: el **Segon Cinturó, el Quart Cinturó.**



18.8. **Parcs, jardins i altres espais naturals protegits**

Ø: el **parc** de Montjuïc, el **parc** Güell, els **jardins** Costa i Llobera, el **jardí** Mercè Rodoreda, els **aiguamolls** de l'Empordà, el **parc zoològic** de la Ciutat Comtal es diu Zoo de Barcelona, a Blanes hi ha un **jardí botànic** dit Mar i Murtra.

N: Les denominacions instituïdes oficialment s'escriuen amb les inicials dels mots significatius en majúscula, com ara el **Parc Nacional d'Aiguestortes i Estany de Sant Maurici, el Parc Natural del Cadí-Moixeró, el Jardí Botànic** de Barcelona.⁵²

51. Fins al final del 2012, els serveis de correcció de l'IEC recomanaven de compondre en majúscula la inicial de tots els mots significatius en les publicacions de l'Institut quan tota l'expressió era considerada un terme genèric.

52. Assimilem aquestes denominacions a les de les institucions, organismes, entitats, empreses o establiments (vegeu el § 12.1).

18.9. Topònims històrics, literaris, geopolítics, geoturístics i georeligiosos

N: **la Corona d'Aragó, Sinera, Països Catalans, el País Valencià, la Costa Brava, la Costa Est** (dels EUA), **les Terres de l'Ebre, la Franja de Ponent** (o, menys formalment, **la Franja**), **les Terres de Ponent, l'Orient, l'Orient Mitjà** (però, **l'Orient català**), **l'Occident, el Tercer Món, Mesoamèrica**, els països de **l'Est, l'Islam**⁵³ (però, **teló d'acer o teló de ferro**), **el Llevant** (= **l'Orient mediterrani**), **l'Amèrica Central, la Catalunya Vella, l'Àsia Menor**⁵⁴ (tanmateix, s'escriuen en minúscula topònims georeligiosos i literaris com el **paradís, l'infern, el purgatori, el caos, el cel, la terra, els llimbs, el parnàs** —sojorn d'Apol·lo i de les muses— o **l'avern** —sojorn del déu Plutó—; però, el mont **Parnàs** —a Delfos, Grècia— el llac **Avern** —a la Campània, Itàlia—).

Considerem una excepció d'aquesta regla les denominacions que delimiten una part d'un territori extens però que no han estat consagrades per l'ús ni han estat recollides com a entrades amb aquesta denominació per les enciclopèdies de prestigi: **l'Àsia central, l'Europa occidental, l'Àfrica negra, l'Àfrica oriental, la Mediterrània occidental**.

18.10. Designacions coreferents de topònims⁵⁵

N: **la Ciutat Comtal** (per Barcelona), **la Ciutat de la Llum** (per París), **la Pell de Brau** (per la península Ibèrica), **l'Hexàgon**

53. La paraula Islam s'escriu amb majúscula quan és un topònim georeligiós —és a dir, una comunitat de diferents estats que comparteixen una mateixa creença, com ara a les Nacions Unides tots els països de **l'Islam** van votar en contra de les sancions; tanmateix, s'escriu en minúscula quan fa referència a la creença en si, com ara Anselm Turmeda va abjurar del cristianisme i va abraçar **l'islam** ('islamisme'). Vegeu també el § 13.7.

54. Vegeu també els § 18.1, 18.2, 18.3, 18.5, 18.7 i 18.14.3, especialment pel que fa a les designacions toponímiques especificades per un punt cardinal.

55. Vegeu també el § 15.5.3 i 18.6.

(per França), els **Dotze** (per la Comunitat Europea), el **Nou Continent** (per Amèrica), l'**Illla Blanca** (per Eivissa).

18.11. **Places, carrers i altres vies urbanes i interurbanes**⁵⁶

N: la **plaça de Sant Jaume**, el **passeig de Gràcia**, la **rambla de Catalunya**, el **carrer de Mallorca**, el **moll de la Fusta**, la **ronda de Dalt**, la **carretera nacional II**, l'**autopista A-7**, l'**eix del Llobregat**, l'**eix Transversal**, la **ronda Litoral**, el **nus de la Trinitat** (en són una excepció les designacions genèriques usades absolutament com a topònim, com ara la **Rambla** o la **Gran Via**, i també la denominació via, que ja no designa cap genèric de toponímia —la **Via Júlia**—).⁵⁷

18.12. **Monuments i edificis singulars**

N: el **Palau de la Generalitat**, el **Museu Picasso**, la **Fundació Miró**, la **Casa Batlló**, la **Pedrera**, el **Miquelet** (però, l'**edifici de les Cúpules**, la **torre Eiffel**).

18.13. **Dependències d'edificis i llocs sagrats dels edificis religiosos**

Ø: el **saló de plens** del consistori, la **sagristia** del monestir de Sant Pere de Rodes, l'**altar major**, l'**altar de Sant Martí** (en són una excepció les denominacions específiques d'estances singulars, com ara el **Saló de Cent** de l'Ajuntament de Barcelona, el **Saló de Sessions** del Parlament de Catalunya, el

56. Aquestes indicacions que figuren a continuació se segueixen sens perjudici del que estableixen els *Criteris per a la toponímia d'àmbit municipal* (Joan Rabella, coord., Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2006), accessible per Internet a l'adreça http://www20.gencat.cat/docs/ptop/Home/Serveis%20i%20tramits/Biblioteca%20i%20documentacio/Planificacio%20territorial/Publicacions/Cartografia%20i%20toponimia/Criteris%20per%20a%20la%20toponimia%20dambit%20municipal_Criteris/docs/criteris_denominacio.pdf.

57. Vegeu també el § 18.7: el **Segon Cinturó**, el **Quart Cinturó**.

Despatx Oval de la Casa Blanca —als EUA—, la **Capella Sixtina** del Vaticà).

18.14. Designacions diverses

18.14.1. NOMS DE LLENGÜES, DE RACES, D'ÈTNIES I GENTILICIS

∅: el **català**, els **amerindis**, el **baix alemany**, els **gironins**.

18.14.2. NOMS DELS VENTS

∅: el **garbí**, el **mestral**, el **migjorn**, el **xaloc**, la **tramuntana**.

18.14.3. NOMS DELS PUNTS CARDINALS⁵⁸

∅: el **nord**, el **sud**, l'**est**, l'**oest**, el **sud** d'Amèrica, el **nord** d'Europa (però, el diàleg **Nord-Sud**, el **pol Nord**; així mateix, quan s'expressen amb símbols s'escriuen en majúscula: **N**, **SW**, **E**...).

18.15. Classificacions internacionals dels sòls⁵⁹

Actualment, hi ha dos sistemes internacionals de classificació dels sòls: d'una banda, la base de referència mundial per a recursos de sòls (*World Reference Base*, WRB) de la FAO (2006),

58. Vegeu també, especialment, els § 18.1, 18.2, 18.3, 18.5, 18.9 i 18.10, per a casos com **Corea del Sud**, la **Catalunya del Nord**, l'**Oest americà** o el **Migdia francès**.

59. En aquest apartat, seguim les denominacions (incloent-hi l'ús de la majúscula inicial) proposades pel doctor Jaume Porta Casanellas, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia i autor del manual *Introducció a l'edafologia. Ús i protecció dels sòls*, amb el vistiplau de la Secció Filològica del 20 de juliol de 2009. Aquesta proposta parteix de la base de mantenir la majúscula inicial en els noms científics dels sòls (tal com prescriuen la FAO i l'NRCS-USDA per a l'ús d'aquests substantius arreu del món) quan s'utilitzen en plural per a designar la classe, però deixant la minúscula quan es fan servir en plural o en singular per a referir-se a aquests sòls d'una manera genèrica. Així, per exemple, hem d'escriure «Aquest sòl pertany a l'ordre Alfisòls, mentre que aquest altre és de l'ordre Espodosòls», amb la inicial en majúscula; però «Els espodosòls són molt escassos al Pirineu, i per a trobar un andisòl cal anar a la fageda d'en Jordà», amb la inicial en minúscula.

i, de l'altra, la *Soil Taxonomy* del Servei de Conservació de Recursos Naturals del Departament d'Agricultura dels Estats Units (NRCS-USDA, 10a edició, 2006).

WRB (FAO, 2006)

I: S'escriuen en majúscula inicial els noms científics dels sòls quan s'utilitzen per a designar la classe a què pertanyen: Aquest sol pertany al grup dels **Histosòls**, mentre que aquest altre és dels **Vertisòls**; el grup dels **Tecnosòls** té un tant per cent elevat d'artefactes d'origen antròpic.

(Llista dels grups de sòls de referència: **Acrisòls**, **Albeluvisòls**, **Alisòls**, **Andosòls**, **Antrosòls**, **Arenosòls**, **Calcisòls**, **Cambisòls**, **Castanozems**, **Criosòls**, **Durisòls**, **Estagnosòls**, **Feozems**, **Ferralsòls**, **Fluvisòls**, **Gipsisòls**, **Gleisòls**, **Histosòls**, **Leptosòls**, **Lixisòls**, **Luvisòls**, **Nitisòls**, **Planosòls**, **Plintosòls**, **Podzols**, **Regosòls**, **Solonetz**, **Solontxacs**, **Tecnosòls**, **Txermozems**, **Umbrisòls**, **Vertisòls**).

Ø: S'escriuen en minúscula inicial els noms científics dels sòls quan es fan servir, en plural o en singular, per a referir-s'hi d'una manera genèrica: els **histosòls** ocupen indrets molt reduïts al delta de l'Ebre.

Ø: Els noms dels endopèdons i dels epipèdons s'escriuen sempre en minúscula inicial: **endopèdon àlbic** (o simplement, **àlbic**), **endopèdon antràquic** (o **antràquic**), **endopèdon àntric** (o **àntric**), **endopèdon àrgic** (o **àrgic**), **endopèdon càlcic** (o **càlcic**), **endopèdon càmbic** (o **càmbic**), **endopèdon críic** (o **críic**), **endopèdon dúric** (o **dúric**), **endopèdon espòdic** (o **espòdic**), **endopèdon fèrric** (o **fèrric**), **endopèdon fòlic** (o **fòlic**), **endopèdon fràgic** (o **fràgic**), **endopèdon gípsic** (o **gípsic**), **endopèdon hidràgic** (o **hidràgic**), **endopèdon irràgic** (o **irràgic**), **endopèdon nàtric** (o **nàtric**), **endopèdon nític** (o **nític**), **endopèdon petrocàlcic** (o **petrocàlcic**), **endopèdon petrodúric** (o **petrodúric**), **endopèdon petrogípsic** (o **petrogípsic**), **endopèdon petroplíntic** (o **petroplíntic**), **endopèdon pisoplíntic** (o **pisoplíntic**), **endopèdon plíntic** (o

plíntic), endopèdon sàlic (o sàlic), endopèdon sòmbric (o sòmbric), endopèdon tèrric (o tèrric), endopèdon tiònic (o tiònic), endopèdon vèrtic (o vèrtic), endopèdon vorònic (o vorònic), epipèdon fúlvic (o fúlvic), epipèdon hístic (o hístic), epipèdon hòrtic (o hòrtic), epipèdon melànic (o melànic), epipèdon mòl·lic (o mòl·lic), epipèdon plàggic (o plàggic), epipèdon taquíric (o taquíric), epipèdon úmbric (o úmbric), epipèdon yèrmic (o yèrmic).

SOIL TAXONOMY (NRCS-USDA, 2006)

I: S'escriuen en majúscula inicial els noms científics dels sòls quan s'utilitzen per a designar la classe a què pertanyen: Aquest sol pertany a l'ordre **Alfisòls**, mentre que aquest altre és de l'ordre **Inceptisòls**; el subgrup **Torrox** no s'ha de confondre amb el subgrup **Psamment**.

(Llista dels ordres: **Alfisòls, Andisòls, Aridisòls, Entisòls, Espodosòls, Gelisòls, Histosòls, Inceptisòls, Mol·lisòls, Oxisòls, Ultisòls, Vertisòls**).

(Llista dels subordres: **Alboll, Antrept, Aqualf, Aquand, Aqüent, Aqüept, Aqüert, Aquod, Aquoll, Aquox, Aquult, Arent, Àrgid, Càlcid, Càmbid, Crialf, Criand, Criept, Criert, Críid, Criod, Crioll, Dúrid, Fibrist, Fluvent, Folist, Geland, Gelept, Gelod, Geloll, Gípsid, Hemist, Histel, Humod, Humult, Ortel, Ortent, Ortod, Perox, Psamment, Rendoll, Sàlid, Saprist, Torrand, Torrert, Torrox, Turbel, Udalf, Udand, Udept, Udert, Udoll, Udox, Udult, Ustalf, Ustand, Ustept, Ustert, Ustoll, Ustox, Ustult, Vitrand, Xeralf, Xerand, Xerept, Xerert, Xeroll, Xerult**).

Ø: S'escriuen en minúscula inicial els noms científics dels sòls quan es fan servir, en plural o en singular, per a referir-s'hi d'una manera genèrica: no saps mai quan et trobaràs un **xerept**.

Ø: Els noms dels endopèdons i dels epipèdons també s'escriuen sempre en minúscula inicial: **endopèdon àgric** (o simplement, **àgric**), **endopèdon àlbic** (o **àlbic**), **endopèdon àndic** (o **àndic**), **endopèdon argílic** (o **argílic**), **endopèdon càlcic** (o **càlcic**), **endopèdon càmbic** (o **càmbic**), **duripan**, **endopèdon**

espòdic (o espòdic), fragipan, endopèdon gípsic (o gípsic), endopèdon glòssic (o glòssic), endopèdon nàtric (o nàtric), ortstein, endopèdon òxic (o òxic), endopèdon petrocàlcic (o petrocàlcic), endopèdon petrogípsic (o petrogípsic), endopèdon plàcic (o plàcic), endopèdon sàlic (o sàlic), endopèdon sòmbric (o sòmbric), endopèdon sulfúric (o sulfúric), epipèdon antròpic (o antròpic), epipèdon folístic (o folístic), epipèdon hístic (o hístic), epipèdon melànic (o melànic), epipèdon mòl·lic (o mòl·lic), epipèdon òcric (o òcric), epipèdon plaggen (o plaggen), epipèdon úmbric (o úmbric).

18.16. Règims d'humitat i de temperatura dels sòls

D'acord amb la classificació *Soil Taxonomy* del Servei de Conservació de Recursos Naturals del Departament d'Agricultura dels Estats Units (NRCS-USDA, 10a edició, 2006), els noms de règims d'humitat i de temperatura dels sòls s'escriuen en minúscula inicial.

Ø: Règims d'humitat: **àqüic, údic, ústic, xèric, arídic.**

Ø: Règims de temperatura: **críic, frígid, mèsic, tèrmic, hipertèrmic.**

19. *Les sigles*

S'escriuen amb majúscules i sense punts entre les lletres: l'ONU, l'IEC, les ZUR, l'RPG, la UNESCO, la UAB, el DIEC, el DGLC, la GEC, la RLD (se n'exceptuen algunes que es fan servir com a referència d'obres en l'àmbit de l'arxivística i la documentació —la LiA, el DECat, el DDesc— i alguns casos consagrats totalment per l'ús —CiU, el PatRom, el Termcat, l'ÉsAdir—).


V. ÍNDEX D'EXEMPLES D'ÚS DE MAJÚSCULES I MINÚSCULES

Les entrades d'aquest índex estan ordenades pel sistema discontinu amb partícules. Cada expressió s'ha indexat per tots els mots que han estat considerats pertinents per a l'objecte d'aquests criteris d'ús de les inicials majúscules (p. ex., els topònims tenen entrada per la part concreta i per la part genèrica o descriptor).

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
2CV	11.1		15.5.2
<i>30 minuts</i> [expressió en cursiva] (programa de televisió)	16.1		
A ('ampere')	15.3.2	✓	
A-7, l'autopista	18.11		
abat de Sant Martí del Canigó, l'	4.3.2		5.5; 6
<i>accident de Txernòbil, vist deu anys després</i> , cicle de conferències L' [denominació en cursiva, llevat de «cicle de conferències»]	14.3	✓	
àcid cianhídric	15.4.1		
Acrisòls	18.15		
Acta Única Europea, l'	17.1		
actuacions 33/1995, les	17.4		
<i>Adiantum capillum-veneris</i> [expressió en cursiva] ('capillera')	8		
Administració autonòmica, l'	12.1.4.1		
Administració militar, l'	12.1.4.1		
Administració, els problemes de l' (una de concreta)	12.1.4.1		
administracions de Catalunya, les diferents	12.1.4.1	✓	
advocat de can Pujol, l'	4.4		5.5; 6
<i>afer Dreyfus</i> , l' [expressió en cursiva, excepte l'article]	13.9		
Afganistan, [l']	18.3		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Àfrica negra, l'	18.9	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.14.3
Àfrica oriental, l'	18.9	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.14.3
Africana, el duo L'	12.1.1		
àgric	18.15	✓	
Agricultura, el carro de l'	1.7		
aiguamolls de l'Empordà, els	18.8		
Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, el Parc Nacional d'	18.8	✓	12.1
Ajuntament, l' (per 'l'Ajuntament de Vic')	12.1.2		
ajuntaments del País Valencià, els	12.1.1	✓	
ajut per a estudis universitaris, l'	14.8		
Àlaba	18.5		12.1; 12.2.1
Alacant	18.5		12.1; 12.2.1
Albacete	18.5		12.1; 12.2.1
Albacete	18.5		12.1; 12.2.1
Albeluvisòls	18.15		
àlbic	18.15	✓	
Alboll	18.15		
Alcorà, l'	16.5.1		
ALDC	14.11		
alemany, el baix	18.14.1		
Alfisòls	18.15		
Alisòls	18.15		
<i>Allium cepa</i> [expressió en cursiva] ('ceba')	8		
<i>Allò que el vent s'endugué</i> [expressió en cursiva]	16.1		
Almeria	18.5		12.1; 12.2.1
Alt Empordà, la comarca de l'	18.6		12.1; 18.9
Alta Distinció de la Generalitat Valenciana, l'	14.7		
alta edat mitjana	13.5		
altar de Sant Martí, l'	18.13		
altar major, l'	18.13		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Amador de la Gentilesa, l' (Joan I de Catalunya-Aragó)	2.1		
Amèrica Central, l'	18.9		18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.14.3
Amèrica del Sud, l'	18.3	✓	
americà, l'Oest	18.14.3, n.	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
amerindis, els	18.14.1		
Andalusia	18.5		12.1; 12.2.1
àndic	18.15	✓	
andisòl, un	18.15, n	✓	
Andisòls	18.15		
Andorra	18.2		
Andorra, Principat d'	18.2		
Andosòls	18.15		
Andròmeda, la galàxia d'	18.1		
àngels, els	1.6		
Antic Règim, l'	13.2		
Antifonari de Barcelona, l' (especialment en textos litúrgics)	16.5.1		
antiguitat tardana, l'	13.5		
antràquic	18.15	✓	
Antrept	18.15		
àntric	18.15	✓	
antròpic	18.15	✓	
Antrosòls	18.15		
anunciació, l' (episodi de la història sagrada)	13.3		
Anunciació, l' (festivitat)	13.3	✓	13.1
any bixest	13.5		
Any Europeu de la Seguretat, l'	14.10		17.6
Any Internacional de la Joventut, l'	14.10		17.6
any xacobeu	13.5		
Apòstol dels Gentils, l' (sant Pau)	2.3.2		
Aqualf	18.15		
Aquand	18.15		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Aquari (signe del zodíac)	14.12		
Aqüent	18.15		
Aqüept	18.15		
àqüic	18.16		
Aquod	18.15		
Aquox	18.15		
Aquult	18.15		
Aràbia Saudí, [l']	18.3		
Aràbia Saudita	18.3, n.		
Aragó	18.5		12.1; 12.2.1
Aragó, la comunitat autònoma d'	18.5		12.1; 12.2.1
arbre de la ciència del bé i del mal, l'	9	✓	
arc de Sant Martí	1.5.2, n.	✓	16.1
Arenosòls	18.15		
Arent	18.15		
Argentina, [l']	 18.3		
Àrgid	18.15		
argílic	18.15	✓	
arídic	18.16		
Aridisòls	18.15		
Àries (signe del zodíac)	14.12		
Armada, l'	12.1.1		
arròs bomba, l'	11.4	✓	11.2
article 2, l'	17.5		
arxiu és a l'Institut d'Estudis Catalans, aquest	12.1.2	✓	
Arxiu Mercè Rodoreda, l'	12.1.1		
Ascensió, l' (festivitat)	13.3	✓	13.1
Àsia central, l'	18.9	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.14.3
Àsia Menor, l'	18.9		18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.14.3
aspirina	11.1	✓	15.5.2
assignatura de dret civil, l'	14.1		
Assumpció, l' (festivitat)	13.3	✓	13.1

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Astúries	18.5		12.1; 12.2.1
Astúries, Principat d'	18.5		12.1; 12.2.1
Ateneu, l' (per 'l'Ateneu Barcelonès')	12.1.2		
Atles Lingüístic del Domini Català	14.11		
<i>Atles lingüístic del domini català</i> [expressió en cursiva]	14.11		
Àustria, els	3		
autopista A-7, l'	18.11		
«Avant i fora», la nostra divisa és	14.9		
Avantprojecte de llei de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, l'	17.3		
avemaria, l'	16.5.4		
Avern, el llac	18.9		
avern, l'	18.9	✓	
Àvila	18.5		12.1; 12.2.1
axial, zona	18.7		
Azerbaidjan, [l']	18.3		
Badajoz	18.5		12.1; 12.2.1
Bahames, [les]	18.3		
baix alemany, el	18.14.1		
baix imperi, el	12.1.4.6	✓	
Baix, conca de	18.7		
baixa edat mitjana	13.5		
Balança (signe del zodíac)	14.12		
Balanci», la col·lecció «El	16.3		
Balears, les illes	18.7		18.2; 12.1.1
Balears, les Illes (comunitat autònoma)	12.1.1; 18.2		18.7
«Bandera blanca», la campanya	14.10		17.6
baptisme, el	15.6.1		
Barbados, [les]	18.3		
bàrbara	15.2		
Barcelona	18.5		12.1; 12.2.1
Barcelona, el Jardí Botànic de	18.8	✓	12.1
Barcelona, pla de	18.7		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Barcelona, Pla de	18.7	✓	
Barcelona, regió de	18.7		
barri de Gràcia, el	18.7		
Barroc, el	13.6		
BASIC	15.5.1		
batalla de Lepant, la	13.2	✓	
Batló, la Casa	18.12		
batxillerat, el	14.1		15.7
beat pare Manyanet, el	1.5.3		
beca Isidre Bonsoms, la	14.8		
benedicció <i>Urbi et orbe</i> , la [«Urbi et orbe» en cursiva]	16.5.3		
Bertha, el canó	10		
Beseit, ports de	18.7		
Bessons (signe del zodíac)	14.10		
Bíblia, la	16.5.1		
bíblia, un llibre imprès en paper	16.5.1	✓	
Biblioteca de Catalunya, la	12.1.1		
Biel	1.1.1		
bisbat de Barcelona, el	18.5		12.1
bisbat, el ('diòcesi')	12.2.1	✓	
Bisbat, he anat al	12.2.1		
bisbat de Vic, el	18.5		12.1; 12.2.1
bisbe d'Urgell, el	4.3.2		5.5; 6
Biscaia	18.5		12.1; 12.2.1
Blanca, l'Illa (per 'Eivissa')	18.10		15.5.3; 18.6
bloc de Cardó	18.7		
bloc de Garraf	18.7		
borsa d'estudi Ramon d'Alòs-Moner, la	14.8		
Bosch Gimpera, Pere	1.1.1	✓	
botànic dit Mar i Murtra, un jardí	18.8		
Brasil, [el]	18.3		
breviari, el	16.5.1	✓	
Brocà i de Montagut, Guillem Maria de	1.1.1		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Brocà, de	1.1.2		
Burgos	18.5		12.1; 12.2.1
Càceres	18.5		12.1; 12.2.1
Cadí, la serra del	18.7		
Cadí-Moixeró, el Parc Natural del	18.8	✓	12.1
Cadis	18.5		12.1; 12.2.1
cadmi	15.4.1		
Cafè de la Rambla, el	12.1.1		
càlcic	18.15	✓	
Càlcid	18.15		
Calcisòls	18.15		
càmbic	18.15	✓	
Càmbid	18.15		
Cambisòls	18.15		
Cambra Apostòlica, la	12.2.1		
cambra catalana, la	12.1.3		
Camerun, [el]	18.3		
camí de Sant Jaume	1.5.2, n.	✓	16.1
Camp, depressió del	18.7		
campanya «Bandera blanca», la	14.10		17.6
Canadà, [el]	18.3		
Canàries, Illes	18.5		12.1; 12.2.1
canceller Helmut Kohl, el	5.1		6
Cancelleria Reial, la	12.1.1		
Càncer (signe del zodíac)	14.12		
canó Bertha, el	10		
<i>Cant de la Sibilla</i> , el [expressió en cursiva]	16.1		
Cantàbria	18.5		12.1; 12.2.1
Càntic dels Càntics, el	16.5.1		
caos, el	18.9	✓	
Cap d'Any, per	13.1		
cap de Creus, el	18.7		
Capella Sixtina del Vaticà, la	18.13	✓	
capità general de Barcelona, el	4.2		5.5; 6

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Capitania General de Catalunya i Aragó, la	12.1.1		
capitulació de Vilafranca, la	13.2	✓	
Capricorn (signe del zodíac)	14.12		
Cardó, bloc de	18.7		
carnet jove, el	17.7		
carrer de Mallorca, el	18.11		
carrer de Sant Francesc, el	1.5.2, n.	✓	16.1
carretera nacional II, la	18.11		
Carta a Titus, la	16.5.1		
Carta als Efeis, la	16.5.1		
carta magna, la	17.1	✓	
Carta Magna, la	17.1		
<i>Cartell de premis i de borses d'estudi, LXVIII</i> [expressió en cursiva]	16.1		
<i>Cartell de premis</i> , el [expressió en cursiva, excepte l'article]	16.1		
cartilla de la Seguretat Social, la	17.7		12.1.2
<i>cas Watergate</i> , el [expressió en cursiva, excepte l'article]	13.9		
Casa Batlló, la	18.12		
<i>Casablanca</i> [expressió en cursiva]	16.1		
Castanozems	18.15		
Castella i Lleó	18.5		12.1; 12.2.1
Castella - la Manxa	18.5		12.1; 12.2.1
Castelló de la Plana	18.5		12.1; 12.2.1
català, el	18.14.1		
Catalana, la Revolució	13.2		
Catalànids, els	18.7		
catalanisme	13.7		
catalanoaragonesa, la Corona	12.1.4.9		
Catalunya	18.2; 18.5		
Catalunya, la comunitat autònoma de	12.1.1	✓	18.5
Catalunya, la rambla de	18.11		
Catalunya del Nord, la	18.2		
*Catalunya Nord, la	18.2, n.		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Catalunya Vella, la	18.9	✓	18.6
càtedra de química i física, la	12.2.1	✓	
càtedra de sant Pere, la	1.5.2, n.		16.1
catedràtic de dret romà, el	4.1		5.5; 6; 12.2.1
Catòlics, els Reis	2.1, 4.6		
cavall de sant Francesc, anar en el	1.5.2, n.		16.1
Cd ('cadmi')	15.4.2		
cel, el	18.9	✓	
cello, un rotlle de	11.1	✓	15.5.2
Cello, una cinta adhesiva	11.1		15.5.2
celàrent	15.2		
Central Catalana, depressió	18.7	✓	
Centre Gimnàstic Barcelonès	12.1, n.		
Cerdanya, la	18.2		
certificat de naixement, el	17.7		
certificat de nivell bàsic de català, el	17.7		
Ceuta (ciutat autònoma)	18.5		12.1; 12.2.1
Chiruca	11.1		15.5.2
Cíbele	1.2.5		
Cibeles, la (de Madrid)	16.1		
cicle de conferències <i>L'accident de Txernòbil, vist deu anys després</i> [expressió en cursiva, excepte «cicle de conferències»]	14.3	✓	
ciclops, els	1.6		
ciment de la marca Portland, un	11.1		15.5.2
ciment portland	11.1	✓	15.5.2
Cine Verdi, el	12.1.1		
cinta adhesiva Cello, una	11.1		15.5.2
Cinturó, el Quart	18.7; 18.11, n.	✓	
Cinturó, el Segon	18.7; 18.11, n.	✓	
cirera d'arboç	7		
Cireres de la Muntanya d'Alacant, les	11.4		
cisma, un	13.2	✓	

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Cisma d'Occident, el	13.2		
cismes de l'Església Catòlica, els	13.2	✓	
CiU	19	✓	
Ciudad Real	18.5		12.1; 12.2.1
ciutat, van entrar a la (referint-se al Govern de la ciutat, p. ex.)	12.2.3		
Ciutat Comtal, la (per 'Barcelona')	18.10		15.5.3.; 18.6
Ciutat de la Llum, la (per 'París')	18.10		15.5.3.; 18.6
classicisme, el	13.6	✓	
claus de sant Pere, les	1.5.2, n.		16.1
Clínica Dexeus, la	12.1.1		
cm ('centímetre')	15.3.2		
cobdícia, la	15.6.3		18.9
COBOL	15.5.1		
codi cavalleresc, el	17.2	✓	
Codi civil, el	17.2		
col·lecció «El Balanci», la	16.3		
col·lecció «La Cua de Palla», la	16.3		
Collegi Públic Sagrada Família, el	12.1.1		
collada de Toses, la	18.7		
columna «El llenguatge» del diari <i>Avui</i> , la [«Avui» en cursiva]	16.4		
comarca d'El Bierzo, la	18.3		
comarca de l'Alt Empordà, la	18.6		12.1; 18.9
comarca dels Ports, la	18.7		
Coma-ruga	18.4		B
Comores, les	18.3		
compareixença del conseller davant la Comissió, la	17.4		
Compilació del dret civil, la	17.2		
Compromís de Casp, el	17.1		
comú de Premià de Dalt, el	12.3		
comunicació «El llenguatge administratiu, avui», presento la	14.4		14.5; 14.9; 14.10
comunisme	13.7		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
comunitat autònoma d'Aragó, la	18.5		12.1; 12.2.1
comunitat autònoma de Catalunya, la	12.1.1	✓	18.5
Comunitat de Madrid	18.5	✓	12.1; 12.2.1
Comunitat Foral de Navarra	18.5	✓	12.1; 12.2.1
Comunitat Valenciana	18.5	✓	12.1; 12.2.1
Conca	18.5		12.1; 12.2.1
conca de Baix	18.7		
Conca de Barberà, la (nom oficial de comarca)	18.6		12.1; 18.9
conca de Dalt	18.7		
conca de Deçà	18.7		
conca de Dellà	18.7		
conca de l'Ebre	18.7		
conca de Tremp	18.7		
Concili II del Vaticà, el	14.3		
Confederació Helvètica, la	12.1.1		
Conferència Episcopal, la	12.2.1		
confraria de sant Eloi, la	12.3		
Congo, [el]	18.3		
Congrés Internacional de la Llengua Catalana, Primer	14.3		
conillet d'Índies	7		
Conqueridor, Jaume I el	2.1		
Consell de Ministres, el	12.1.1		
Consell General de la Vall d'Aran, el	12.1.1		
constant de la gravitació universal, la	15.3.1		
constel·lació d'Orió, la	18.1		
Constitució de l'observança, la	17.2		
Constitució espanyola del 1978, la	17.2		
continent europeu, el	18.7	✓	
Copa del Rei de futbol, la	14.6		
cordó de Sant Francesc	1.5.2, n.	✓	16.1
Còrdova	18.5		12.1; 12.2.1
Corea del Nord	18.2, n.		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Corea del Sud	18.14.3, n.	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
Corona catalanoaragonesa, la	12.1.4.9		
Corona d'Aragó, la	18.9		
corporació municipal, la	12.1.3		
Corpus documental de les relacions internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó	14.11		
Corpus Vitrearum Medii Aevi	14.11		
correcció de textos, un curs de	14.2	✓	
Cort General del Principat de Catalunya, la	12.1.4.2		
cort, el capítol de	12.1.4.2	✓	
cort, el jutge de	12.1.4.2	✓	
cort, els actes de	12.1.4.2	✓	
cort, les constitucions de	12.1.4.2	✓	
cort, processos de	12.1.4.2	✓	
Corts de la baixa edat mitjana són assemblees polítiques supremes, les	12.1.4.2		
Corts de Montsó, les	12.1.4.2		
corts privatives, el rei de la Corona d'Aragó celebra	12.1.4.2	✓	
corts reials europees, les	12.1.4.2	✓	
Corts Universals	12.1.4.2		
Corunya, la	18.5		12.1; 12.2.1
Cos de Mossos d'Esquadra, el	12.1.1		
cos i la sang de Crist, el	15.6.3		18.9
cosmos, el	18.1	✓	
Costa Brava, la	18.9		
Costa d'Ivori, [la]	18.3		
Costa Est, la	18.9		
Costa i Llobera, els jardins	18.8		
coulomb, el	15.3.1		
Creador, el	2.2.1		
credo, el	16.5.4		
Cretaci inferior, el	13.4		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Creu, la vera	15.6.2	✓	
Creu, les croades combateren per la	15.6.2	✓	
Creu de Carles III, la	14.7		
creu de Sant Andreu	1.5.2, n.; 15.6.2	✓	16.1
Creu del Sud, la	18.1		
Creus, el cap de	18.7		
Crialf	18.15		
Criand	18.15		
Criep	18.15		
Criert	18.15		
críic	18.15; 18.16	✓	
Críid	18.15		
Criod	18.15		
Crioll	18.15		
Criosòls	18.15		
Cua de Palla», la col·lecció «La	16.3		
Curs de correcció avançada per a l'edició de textos científics i tècnics, I	14.2		
curs de correcció de textos, un	14.2	✓	
curs de Literatura catalana medieval, el	14.2		
curs de literatura, un	14.2	✓	
curs La correcció de textos, el	14.2		
CVMA	14.11		
d'Ors	1.1.2		1.1.1
da ('deca-')	15.3.2		
Dalt, conca de	18.7		
Dalt, la ronda de	18.11		
darii	15.2		
Dau al Set, la galeria	14.5		12.1
davallament de la Creu, el	13.3		15.6.2
DDesc, el	19	✓	

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
De Barcelona a València. Els orígens del patriciat urbà en el marc de l'expansió catalana del segle XIII (1238-1338), el programa	14.11		
de Brocà	1.1.2		1.1.1
De la Peña	1.1.2, n.	✓	
Deçà, conca de	18.7		
DECat, el	19	✓	
Declaració Universal dels Drets Humans	17.1		
Decret de Nova Planta, el	17.3	✓	
decrets de Nova Planta, els	17.3	✓	
Dellà, conca de	18.7		
Delta, el (per 'el delta de l'Ebre', p. ex.)	18.7	✓	
delta de l'Ebre, el	18.7		
departament, aquest (referint-se al Servei de Comptabilitat, p. ex.)	12.2.3		
depressió Central Catalana	18.7		
depressió de l'Ebre,	18.7		
depressió de la Selva	18.7		
depressió del Camp	18.7		
depressió del Rosselló	18.7		
depressió del Vallès	18.7		
depressió Litoral	18.7		
depressió Mitjana	18.7		
depressió Prelitoral Catalana	18.7		
depressió Prepirinenca	18.7		
depressions exteriors	18.7	✓	
depressions interiors	18.7	✓	
Despatx Oval de la Casa Blanca (EUA), el	18.13	✓	
Déu	1.2.1		
Devonià, el	13.4		
DGLC, el	19		
Dia de la Música Valenciana	13.1		
Dia Internacional de les Dones	13.1		
Diada de Sant Jordi, la	13.1		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
diàleg Nord-Sud, el	18.14.3	✓	
<i>Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya</i> , el [expressió en cursiva, excepte l'article]	16.2	✓	
diccionari normatiu no recull aquesta expressió, el (per <i>Diccionari de la llengua catalana</i>)	16.1	✓	
dictadura de Primo de Rivera, la	13.2	✓	13.5; 13.8
dictadura del proletariat, la	13.8		13.2; 13.5
dictadura franquista, la	13.2	✓	13.5; 13.8
DIEC, el	19		
dijous gras	13.1	✓	
dimarts	13.5		
dimecres de cendra	13.1	✓	
diòcesi de Girona, la	18.5		12.1; 12.2.1
Direcció General, la (de Política Lingüística)	12.2.2		
Directiva, la (del Club Natació Sant Andreu)	12.2.2		
Directriu núm. 77/249 CEE, la	17.2		
directrius del Consell d'Europa, les	17.2	✓	
disposició transitòria segona, la	17.5		
Distinció de la Generalitat Valenciana, l'Alta	14.7		
Diumenge de Pasqua	13.1		
Divendres Sant	13.1		
divisa és «Avant i fora», la nostra	14.9		
Divisió Cuirassada Brunete, la	12.1.1		
División Azul, la	12.1.1		
doctor <i>honoris causa</i> , un [«honoris causa» en cursiva]	4.5		5.5; 6
doctora en física, Joana Noguera,	4.5		5.5; 6
doctorat d'Estat, el	4.5		5.5; 6
document nacional d'identitat, el	17.7		
Don Pedro García	5.4		6
Dotze, els (per 'la Comunitat Europea')	18.10		15.5.3; 18.6
dret civil, l'assignatura de	14.1		12.2.1, 15.7
dret civil català	15.7		14.1
dret internacional	15.7		14.1

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
dret romà, el catedràtic de	4.1		5.5; 6; 12.2.1
<i>Dreyfus</i> , l' <i>afer</i> [expressió en cursiva, excepte l'article]	13.9		
duc de Brunswick, el	4.6		5.5; 6
ducat d'Atenes, el	18.5		12.1; 12.2.1
duo L'Africana, el	12.1.1		
dúric	18.15	✓	
Dúrid	18.15		
duripan	18.15	✓	
Durisòls	18.15		
E ('est')	18.14.3	✓	
Ebre, conca de l'	18.7		
Ebre, depressió de l'	18.7		
Ebre, el delta de l'	18.7		
Ebre, les Terres de l'	18.9		
<i>economia catalana actual</i> , l'estudi <i>L'</i> [«L'economia catalana actual» en cursiva]	17.6		14.10; 16.1
edat contemporània	13.5		
edat de [la] pedra, l'	13.4	✓	
edat del ferro, l'	13.4	✓	
edat mitjana	13.5		
edifici de les Cúpules, l'	18.12		
educació secundària obligatòria, l'	14.1		15.7;12.2.1
EEES	12.4		
eix del Llobregat, l'	18.11		
eix Transversal, l'	18.11		
El Bierzo, la comarca d'	18.3		
[el] Brasil	18.3		
el Caire	18.3	✓	
[el] Camerun	18.3		
[el] Canadà	18.3		
[el] Congo	18.3		
[el] Gabon	18.3		
el Iemen	18.3		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
[el] Japó	18.3		
[el] Kazakhstan	18.3		
[el] Kirguizstan	18.3		
[el] Líban	18.3		
el Marroc	18.3		
[el] Nepal	18.3		
[el] Níger	18.3		
el País Valencià	18.2; 18.9		
[el] Pakistan	18.3		
[el] Panamà	18.3		
[el] Paraguai	18.3		
El Paso, anem a	18.3		
[el] Perú	18.3		
[el] Regne Unit	18.3		
El Salvador	18.3		
[el] Senegal	18.3		
el Sudan	18.3		
[el] Sudan del Sud	18.3		
[el] Surinam	18.3		
[el] Tadjikistan	18.3		
[el] Turkmenistan	18.3		
[el] Txad	18.3		
[el] Vietnam	18.3		
ell (per a referir-se a Déu)	1.3		
[els] Emirats Àrabs Units	18.3		
[els] Estats Units	18.3		
[els] Països Baixos	18.3		
Emirats Àrabs Units, [els]	18.3		
Empordà, els aiguamolls de l'	18.8		
en Francesc	5.3		6
En Jaume, el rei	5.3	✓	6
En Pere, el rei	5.3	✓	6
En Pere, el rei	2.1, n.		5.3

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
encíclica <i>Rerum novarum</i> , l' [« <i>Rerum novarum</i> » en cursiva]	16.5.2		
enciclopèdia, consulta-ho a l' (per <i>Gran enciclopèdia catalana</i>)	16.1	✓	
endopèdon àgric	18.15	✓	
endopèdon àlbic	18.15	✓	
endopèdon àndic	18.15	✓	
endopèdon antràquic	18.15	✓	
endopèdon àntric	18.15	✓	
endopèdon àrgic	18.15	✓	
endopèdon argílic	18.15	✓	
endopèdon càlcic	18.15	✓	
endopèdon càmbic	18.15	✓	
endopèdon críic	18.15	✓	
endopèdon dúric	18.15	✓	
endopèdon espòdic	18.15	✓	
endopèdon fèrric	18.15	✓	
endopèdon fòlic	18.15	✓	
endopèdon fràgic	18.15	✓	
endopèdon gípsic	18.15	✓	
endopèdon glòssic	18.15	✓	
endopèdon hidràgic	18.15	✓	
endopèdon irràgic	18.15	✓	
endopèdon nàtric	18.15	✓	
endopèdon nític	18.15	✓	
endopèdon òxic	18.15	✓	
endopèdon petrocàlcic	18.15	✓	
endopèdon petrodúric	18.15	✓	
endopèdon petrogípsic	18.15	✓	
endopèdon petroplíntic	18.15	✓	
endopèdon pisoplíntic	18.15	✓	
endopèdon plàcic	18.15	✓	
endopèdon plíntic	18.15	✓	
endopèdon sàlic	18.15	✓	

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
endopèdon sòmbtric	18.15	✓	
endopèdon sulfúric	18.15	✓	
endopèdon tèrric	18.15	✓	
endopèdon tiònic	18.15	✓	
endopèdon vèrtic	18.15	✓	
endopèdon vorònic	18.15	✓	
Enric Prat de la Riba i Sarrà	1.1.1		1.1.2
Entisòls	18.15		
entitat, aquesta (referint-se al Futbol Club Barcelona, p. ex.)	12.1.3		
epipèdon antròpic	18.15	✓	
epipèdon folístic	18.15	✓	
epipèdon fúlvic	18.15	✓	
epipèdon hístic	18.15	✓	
epipèdon hòrtic	18.15	✓	
epipèdon melànic	18.15	✓	
epipèdon mòllic	18.15	✓	
epipèdon òcric	18.15	✓	
epipèdon plaggen	18.15	✓	
epipèdon plàggic	18.15	✓	
epipèdon taquíric	18.15	✓	
epipèdon úmbric	18.15	✓	
epipèdon yèrmic	18.15	✓	
episodi «Il·lusions» de <i>La Granja</i> , l' [«La Granja» en cursiva]	16.4		
Equador, [l']	18.3		
Equip de Govern de l'IEC, l'	12.2.1		
era secundària, l'	13.4	✓	
ERASMUS, el programa de cooperació	14.10		17.6
ÉsAdir, l'	15.5.2; 19		
Escorpió (signe del zodíac)	14.12		
Església anglicana, l'	12.1.4.3		
Església catòlica, l'	12.1.4.3		
Església grega, l'	12.1.4.3		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
esglésies cristianes, les diferents	12.1.4.3	✓	
esglésies orientals, les	12.1.4.3	✓	
ESO	14.1		15.7;12.2.1
espai econòmic europeu	15.7		14.1
espai europeu d'educació superior, l'	12.4		
espai europeu del coneixement, l'	12.4		
Espanya, el Regne d'	12.1.1		18.5
espasa Excalibur, l'	10		
Esperit Sant, l'	1.2.3		
espòdic	18.15	✓	
Espodosòls	18.15		
Est, els països de l'	18.9		
est, l'	14.3; 18.9		18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.20
Est, la Costa	18.9		
Estació Espacial Internacional, l'	11.3	✓	
Estagnosòls	18.15		
Estat, el doctorat d'	4.5		
Estat, les institucions de l' (un de concret)	12.1.4.4		
estat, un cop d'	12.1.4.4	✓	
*estat de benestar	12.1.4.4, n.		
*Estat de benestar	12.1.4.4, n.		
estat de Nebraska, l'	12.1.4.4	✓	
estat del benestar, l'	12.1.4.4		
*Estat del benestar	12.1.4.4, n.		
Estat espanyol, l'	12.1.4.4		
Estat Major de l'Exèrcit de l'Aire, l'	12.2.1		
estats europeus, els	12.1.4.4	✓	
Estats, la pica d'	18.7		
Estats Units d'Amèrica, [els]	12.1.4.4; 18.3		
Estatut d'autonomia de Catalunya del 1979, l'	17.2		
Estatuts de l'Institut d'Estudis Catalans, els	17.2		
Ester, el llibre de	16.5.1	✓	

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
estiu	13.5		
estudi <i>L'economia catalana actual</i> , l' [«L'economia catalana actual» en cursiva]	17.6		14.9; 16.1
Estudis Romànics, el programa de recerca	14.11		
<i>Estudis Romànics</i> [expressió en cursiva]	14.11		
eucaristia, l'	15.6.1		
Eugeni d'Ors	1.1.1		1.1.2
Eurocambra, l'	12.1.3	✓	
Europa occidental, l'	18.9	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.7; 18.14.3
europèu, el continent	18.7	✓	
Evangelí segons Mateu, l'	16.5.1		
Excalibur, l'espasa	10		
Excm. Sr. Ministre d'Economia, l'	6		
exèrcit, un cos d'	12.1.4.5	✓	
Exèrcit, els diferents cossos de l' (un de concret)	12.1.4.5		
Exèrcit de l'Aire, l'	12.1.1		
exposició «La meua Mediterrània», l'	14.5		
exposició «Miró ceramista», l'	14.5		
exteriors, depressions	18.7	✓	
Extremadura	18.5		12.1; 12.2.1
Facebook	15.5.2		
facies rognaciana, la	13.4	✓	
Fantàstic, el (Ramon Llull)	2.3.3		
Fe ('ferro')	15.4.2		
fe, la	15.6.3		18.9
Feozems	18.15		
Ferralsòls	18.15		
Ferrer i Nogués, Francesc	1.1.1		1.1.2
fèrric	18.15	✓	
Fets dels Apòstols, els	16.5.1		
Fibríst	18.15		
Fiji, [les]	18.3		
Filipines, [les]	18.3		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Fill de Déu, el ('Jesús')	2.2.2		
filologia anglesa, el grau de	14.1		15.7
First Certificate in English, el	17.7	✓	
Fluvent	18.15		
Fluvisòls	18.15		
foc de Sant Elm	1.5.2, n.	✓	16.1
FOLCH I TORRES, Joaquim [amb els cognoms i la <i>i</i> en versaleta]	1.1.1		1.1.2
FOLCH I TORRES, JOAQUIM	1.1.1		1.1.2
fòlic	18.15	✓	
Folist	18.15		
folístic	18.15	✓	
Fons Nicolau d'Olwer, el	12.1.1		
formatge de Rocafort	11.2		
fràgic	18.15	✓	
fragipan	18.15	✓	
francès, el Migdia	18.14.3, n.	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
Francesa, la República	12.1.1		
Francesa, la Revolució	13.2		
Francesc Ferrer i Nogués	1.1.1		1.1.2
Franja, la	18.9		
Franja de Ponent, la	18.9		
frígid	18.16		
full de càlcul, faig servir un	15.5.2	✓	11.1
fúlvic	18.15	✓	
Fundació Miró, la	18.12		
Fusta, el moll de	18.11		
Futurisme, el	13.6		
g ('gram')	15.3.2		
G ('giga-')	15.3.2	✓	
Gabon, [el]	18.3		
Gaiter del Llobregat, Lo (Joaquim Rubió i Ors)	2.1		5.3
Galàxia, la	18.1		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
galàxia d'Andròmeda, la	18.1		
galeria Dau al Set, la	14.5		12.1
Galícia	18.5		12.1; 12.2.1
Gall d'Indi, el	18.1		
garbí, el	18.14.2		
Garraf, bloc de	18.7		
GEC, la	19		
Geland	18.15		
Gelept	18.15		
Gelisòls	18.15		
Gelod	18.15		
gener	13.5		
general De Gaulle, el	5.1		6
Generalitat, el Palau de la	18.12		
Generalitat, la (per 'la Generalitat de Catalunya')	12.1.2		
Generalitat Valenciana, la	12.1.1		
<i>Gernika</i> [expressió en cursiva]	16.1		
<i>Gioconda, La</i> [expressió en cursiva]	16.1		
gíptic	18.15	✓	
Gípsid	18.15		
Gipsisòls	18.15		
Girona	18.5		12.1; 12.2.1
Girona, regió de	18.7		
gironins, els	18.14.1		
Gleisòls	18.15		
globus dels Montgolfier, el	11.2		
glòssic	18.15	✓	
golf de Lleó, el	18.7		
Google	15.5.2		
gossa Laika, la	9		
gòtic, el	13.6	✓	
govern, un canvi de	12.1.4.7	✓	
Govern es reuneix dimecres, el	12.1.4.7		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
governos dels estats de la Unió Europea, els	12.1.4.7	✓	
Gràcia, el barri de	18.7		
Gràcia, el passeig de	18.11		15.5.3; 18.6
gram, el	15.3.1		
Gran Via, la	18.11	✓	18.7
Granada	18.5		12.1; 12.2.1
Guadalajara	18.5		12.1; 12.2.1
Guàrdia Civil, la	12.1.1		
Guàrdia Urbana, la	12.1.1		
Güell, el parc	18.8		
Guerra Carlista, la Primera	13.2		
Guerra Civil catalana, la	13.2		
Guerra Civil espanyola, la	13.2		
Guerra de Successió, la	13.2		
Guerra del Francès, la	13.2		
Guerra dels Dos Peres, la	13.2		
Guerra Freda, la	13.2		
guerra freda, la	13.2	✓	
guerra napoleònica, la	13.2	✓	
Guerra Púnica, la Primera	13.2		
Guillem Maria de Brocà i de Montagut	1.1.1		1.1.2
Guipúscoa	18.5		12.1; 12.2.1
*Haia, l'	18.3, n.		
Haia, la	18.3	✓	
Harvard Graphics	15.5.2		11.1
Helvètica, la Confederació	12.1.1		
Hemeroteca Científica Catalana, l'	12.1.1		
Hemist	18.15		
Hexàgon, l' (per 'França')	18.10		18.6
hidràgic	18.15	✓	
hipertèrmic	18.16		
Histel	18.15		
hístic	18.15	✓	
histosòls, els	18.15	✓	

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Histosòls, el grup dels	18.15		
Holocaust, l'	13.2		
hòrtic	18.15	✓	
hospital sempre romandrà a la ciutat, l'	12.1.2	✓	
hòstia consagrada, l'	15.6.2		
hotel, aquest	12.1.2	✓	
Hotel Principal, l'	12.1.1		
Huelva	18.5		12.1; 12.2.1
humanisme, l'	13.6	✓	
Humod	18.15		
Humult	18.15		
I Curs de correcció avançada per a l'edició de textos científics i tècnics	14.2		
i de Montagut, Guillem Maria de Brocà	1.1.1		1.1.2
i Nogués, Francesc Ferrer	1.1.1		1.1.2
I TORRES, Joaquim FOLCH [amb els cognoms i la <i>i</i> en versaleta]	1.1.1		1.1.2
I TORRES, JOAQUIM FOLCH	1.1.1		
Ibèric, sistema	18.7	✓	
Ibèrica, península	18.7		
Ibèrica, serralada	18.7		
IEC, l'	19		
Iemen, el	18.3		
II, la carretera nacional	18.11		
Il·luminat, l' (Ramon Llull)	2.3.3		
«Il·lusions» de <i>La Granja</i> , l'episodi [«La Granja» en cursiva]	16.4		
Il·lustració, la	13.6		
Illa Blanca, l' (per 'Eivissa')	18.10		15.5.3; 18.6
illes Balears, les	18.7		12.1.1; 18.2
Illes Balears, les (comunitat autònoma)	12.1.1; 18.2		18.7
Illes Canàries	18.5		
illes macaronèsiques, les	18.7	✓	
Illes Marshall, [les]	18.3		
illes Medes, les	18.7		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Illes Salomó, [les]	18.3		
imperi, baix	12.1.4.6	✓	
imperi, el mer	12.1.4.6		
imperi, el mixt	12.1.4.6		
Imperi, el Sacre	12.1.4.6	✓	
Imperi, el Sant	12.1.4.6	✓	
imperi, la caiguda d'un	12.1.4.6		
Imperi d'Occident, l'	12.1.4.6		
imperi de la llei, l'	12.1.4.6	✓	
Imperi otomà, l'	12.1.4.6		
Imperi romà, el baix	12.1.4.6		
Imperi Romànic, el Sacre	12.1.4.6	✓	
Imperi Romanogermànic, el Sacre	12.1.4.6	✓	
imperis són dolents, tots els	12.1.4.6	✓	
impost sobre el valor afegit, l'	17.8		
Inceptisòls	18.15		
Índia, [l']	18.3		
Indoxina	18.4	✓	
Infant, Jesús	1.2.2		
inferior, el Cretaci	13.4		
infern, l'	18.9	✓	
Informe del Síndic de Greuges, l'	17.6		14.10; 16.1
«Inici de càntic en el temple», el poema	16.4		
institució, aquesta (referint-se a l'Institut d'Estudis Catalans, p. ex.)	12.1.3		
Institut Català de les Dones	12.1.1		
Institut d'Estudis Catalans, l'	12.1.1		
Institut de les Ciències i les Humanitats i Acadèmia de la Llengua Catalana	12.1.1		
Institut Nacional de la Seguretat Social, l'	12.1.1		
interiors, depressions	18.7	✓	
interlocutòria del 10 de gener de 2008, la	17.4		
Internet, una adreça d'	15.5.3	✓	
interpellació al Consell Executiu, aquesta	17.4		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
intranet, la	15.5.3		
Iran, [l']	18.3		
Iraq, l'	18.3		
Irlanda del Nord	18.2, n.		
irràgic	18.15	✓	
<i>irreals omegues, Les</i> [expressió en cursiva]	16.1		
islam	13.7		18.9, n.
Islam, va abjurar del cristianisme i va abraçar l'	18.9, n.	✓	13.7
Islam, els països de l'	18.9, n.		13.7
Islam, l'	18.9		13.7
islamisme, l'	13.7		
IV Simposi Internacional sobre l'Accident de Txernòbil	14.3		
Jaén	18.5		
Japó, [el]	18.3		
Jardí Botànic de Barcelona, el	18.8	✓	12.1
jardí botànic dit Mar i Murtra, un	18.8		
jardí Mercè Rodoreda, el	18.8		
jardins Costa i Llobera, els	18.8		
Jaume I el Conqueridor	2.1		5.3
Jesucrist	1.2.2		
Jesús	1.2.2		
Jesús, el Nen	1.2.2		
Jesús Infant	1.2.2		
Joaquim FOLCH I TORRES [amb els cognoms i la <i>i</i> en versaleta]	1.1.1		
JOAQUIM FOLCH I TORRES	1.1.1		1.1.2
Jocs Olímpics de Barcelona, els	14.6		1.1.2
jornades de portes obertes, les	14.3	✓	
judici final, el	13.3		
Júlia, la Via	18.11	✓	18.7
Junta Directiva, la	12.1, n.		12.1.2
Junta Directiva del Futbol Club Barcelona, la	12.2.1		
Juràssic, el	13.4		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Juràssic superior, el	13.4		
Justícia, la balança de la	1.7		
k ('kilo-')	15.3.2		
Kazakhstan, [el]	18.3		
Kirguizstan, [el]	18.3		
Kiribati, [les]	18.3		
Klitzing, Von	1.1.2, n.	✓	
<i>L'accident de Txernòbil, vist deu anys després, cycle de conferències [denominació en cursiva, llevat de «cycle de conferències»]</i>	14.3	✓	
[l']Afganistan	18.3		
l'Amador de la Gentilesa (Joan I de Catalunya-Aragó)	2.1		
[l']Aràbia Saudí	18.3		
[l']Argentina	18.3		
[l']Azerbaidjan	18.3		
[l']Equador	18.3		
L'espai segons el veien i el pensaven els grecs	14.11		
l'Havana	18.3	✓	
l'Humà, Martí I	2.1		
[l']Índia	18.3		
[l']Iran	18.3		
l'Iraq	18.3		
[l']Uruguai	18.3		
[l']Uzbekistan	18.3		
La correcció de textos, el curs	14.2		
la Corunya	18.5		
[la] Costa d'Ivori	18.3		
la Lluïsa	5.3		6
[la] Micronèsia	18.3		
La reindustrialització de la Catalunya feudal	14.11		
[la] República Centreafricana	18.3		
[la] República Democràtica del Congo	18.3		
[la] República Dominicana	18.3		
La Rioja (comunitat autònoma)	18.5		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
La Rioja (província)	18.5		
[la] Santa Seu	18.3		
[la] Xina	18.3		
Laika, la gossa	9		
Lamentacions, el llibre de les	16.5.1	✓	
Las Palmas	18.5		
Le Havre, anem a	18.3		
Leptosòls	18.15		
[les] Bahames	18.3		
[les] Barbados	18.3		
les Comores	18.3		
[les] Fiji	18.3		
[les] Filipines	18.3		
[les] Illes Marshall	18.3		
[les] Illes Salomó	18.3		
[les] Kiribati	18.3		
[les] Maldives	18.3		
[les] Seychelles	18.3		
Levi's, uns pantalons	11.1		15.5.2
Li Volpi, Pietro	1.1.1		1.1.2
LiA, la	19	✓	
Líban, [el]	18.3		
Literatura catalana medieval, el curs de	14.2		
literatura, un curs de	14.2	✓	
Litoral Catalana, serralada	18.7		
Litoral, depressió	18.7		
Litoral, la ronda	18.11		
Lixisòls	18.15		
llac Avern, el	18.9		
Llei de barris, la	17.3		12.2.1
lleï de Déu, la	15.6.3		18.9
Llei general tributària, la	17.3		
Lleida	18.5		
lleïes d'organització territorial, les	17.3	✓	

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
llenguatge administratiu, una ponència sobre	14.4	✓	
llenguatge administratiu, avui», la comunicació «El	14.4		14.4; 14.5; 14.9; 14.10
llenguatge» del diari <i>Avui</i> , la columna «El [«Avui» en cursiva]	16.4		
Lleó	18.5		
Lleó (signe del zodíac)	14.2		
Lleó, Castella i	18.5		
Lleó, el golf de	18.7		
<i>Lleures i converses?</i> , em pots deixar [«Lleures i converses» en cursiva]	16.1		
Llevant, el (l'Orient mediterrani')	18.9		
llibre blanc de la recerca a Catalunya es titula <i>La recerca científica i tecnològica a Catalunya</i> , 1990, el	16.1	✓	
llibre d'Ester, el	16.5.1	✓	
llibre de les hores, el	16.5.1	✓	
llibre de les Lamentacions, el	16.5.1	✓	
llicenciat en teologia, Pere Martí,	4.5		5.5; 6
Lliga ACB de bàsquet, la	14.6		
llimbs, els	18.9	✓	
Llobregat, l'eix del	18.11		
lloc web de l'Institut, el	15.5.3		
lluna plena, hi ha	18.1	✓	
Lo Gaiter del Llobregat (Joaquim Rubió i Ors)	2.1		5.3
Los Angeles	18.3		
Lugo	18.5		
Luvisòls	18.15		
<i>LXVIII Cartell de premis i de borses d'estudi</i> [expressió en cursiva]	16.1		
M ('mega-')	15.3.2	✓	
M. H. Sr. Miquel Coll i Alentorn	6		
Macabeus, els	3		
macaronèsiques, les illes	18.7	✓	
Madrid (província i ciutat)	18.5		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Madrid, Comunitat de	18.5		
Mags, els Reis	2.1		5.3
major, l'altar	18.13		
mal de Sant Llätzer	1.5.2, n.	✓	16.1
Màlaga	18.5		
Maldives, [les]	18.3		
Mallorca, el carrer de	18.11		
Manxa, Castella - la	18.5		
Manyanet, el beat pare	1.5.3		
maoisme	13.7		
mar Mediterrània, la	18.7		
Mare de Déu, la	2.3.1		1.4
marededeu de la capella del Roser, la	15.6.2		
<i>Marges, Els</i> [expressió en cursiva]	16.2		
Maria	1.5.1		
Maria, la Verge	1.5.1		
Marina, serralada de	18.7	✓	
Marroc, el	18.3		
matemàtiques, les	14.1		15.7
Medalla d'Or, la	14.7		
Medes, les illes	18.7		
Mediterrani Català, el sistema	18.7	✓	
Mediterrània, la mar	18.7		
Mediterrània occidental, la	18.9	✓	
melànic	18.15	✓	
Melilla (ciutat autònoma)	18.5		
mer imperi, el	12.1.4.6		
Mercadal, as	18.2		
mercat agrícola comunitari	15.7		12.2.1; 14.1
mercat únic europeu	15.7		12.2.1; 14.1
mèsic	18.16		
Mesoamèrica	18.9		
mestral, el	18.14.2		
meva Mediterrània», l'exposició «La	14.5		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Micronèsia, [la]	18.3		
Migdia francès, el	18.14.3, n.	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
migjorn, el	18.14.2		
Minoria Socialista, la	12.2.1		
Miquelet, el	18.12		
«Miró ceramista», l'exposició	14.5		
Miró, la Fundació	18.12		
missa, la	16.5.3		
missal, el	16.5.1	✓	
Mitjana, depressió	18.7	✓	
mixt imperi, el	12.1.4.6		
Modernisme, el	13.6		
Moianès, la subcomarca del	18.6		12.1; 18.9
mòllic	18.15	✓	
Mollisòls	18.15		
moll de la Fusta, el	18.11		
Molt Honorable Senyor President del Parlament	5.5		6
monarquia absoluta, la	13.8		
monarquia hispànica, la	13.8		
monestir de Sant Joan	1.5.2, n.	✓	16.1
mongeta del ganxet, la reconeguda	11.4	✓	11.2
Mongeta del Ganxet Vallès-Maresme, la	11.4		11.2
Monsieur Leclerc	5.4		6
mont Parnàs, el	18.9		
montgolfier (globus)	11.2	✓	
Montgolfier, el globus dels	11.2		
Montjuïc, el parc de	18.8		
Mont-real	18.4		B
Mont-roig del Camp	18.4		B
moscatell, el	11.4	✓	11.2
Múrcia (província i ciutat)	18.5		
Múrcia, Regió de	18.5		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
muses, les	1.6		
Museu Picasso, el	18.12		
N ('newton')	15.3.2	✓	
N ('nord')	18.14.3	✓	
na Teresa	5.3		6
Nacionalisme i feminisme, el seminari	14.2		
nacionalisme i feminisme, un seminari sobre	14.2	✓	
Nadal	13.1		
nàtric	18.15	✓	
natura, la	18.1	✓	
Navarra (província i ciutat)	18.5		
Navarra, Comunitat Foral de	18.5		
Nebraska, l'estat de	12.1.4.4	✓	
Nen Jesús, el	1.2.2		
Neoclassicisme, el	13.6		
Neolític, el	13.4		
Neoloteca	15.5.2		
Nepal, [el]	18.3		
Níger, [el]	18.3		
nític	18.15	✓	
Nitisòls	18.15		
Nobel, els premis	14.7	✓	
Nobel de la Pau, el Premi	14.7		
nord, el	18.14.3		18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
Nord, el pol	18.14.3	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
Nord, la Catalunya del	18.14.3, n.	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
nord d'Europa, el	18.14.3		18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
nord-pirinenca, zona	18.7	✓	
Nord-Sud, el diàleg	18.14.3	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
Nostra Senyora	1.4	✓	2.2.2; 2.3.1

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Nostra Senyora de Montserrat	2.3.1		1.4
Nostre Senyor	1.4, 2.2.2	✓	2.3.1
Nou Continent, el	18.10		
Noucentisme, el	13.6		
Nunciatura, la	12.2.1		
nus de la Trinitat, el	18.11		
<i>obertura dels Mestres Cantaires, L'</i> [expressió en cursiva]	16.1		
ocell del paradís	7		
òcric	18.15	✓	
oest, l'	18.14.3		18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
Oest americà, l'	18.14.3, n.	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
oficina, aquesta (referint-se a l'Agència núm. 13 de la Caixa de Catalunya)	12.2.3		
Ofiüc (signe no admès del zodíac)	14.12		
ONU, l'	19		
Onze de Setembre, l'	13.1		
Oracional de Verona, l' (especialment en textos litúrgics)	16.5.1		
orde de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem, l'	12.3		
orde de Predicadors, l'	12.3		
orde de sant Domènec, l'	12.3		
orde militar de Sant Joan de Jerusalem, l'	12.3		
Orient, l'	18.9		
Orient català, l'	18.9		
Orient mediterrani, l'	18.9	✓	
Orient Mitjà, l'	18.9		
Orió, la constel·lació d'	18.1		
Ors, d'	1.1.2		1.1.1
Ortel	18.15		
Ortent	18.15		
Ortod	18.15		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
ortstein	18.15	✓	
Osca	18.5		
Oscar a la millor actriu, l'	14.7		
Óssa Major, l'	18.1		
Ourense	18.5		
òxic	18.15	✓	
Oxisòls	18.15		
pàgina web de la SCB, la	15.5.3		
País Basc	18.5		
País Valencià, el	18.9		18.2
Països Baixos, [els]	18.3		
Països Catalans	18.9		
països de l'Est, els	18.9		
Pakistan, [el]	18.3		
Palau de la Generalitat, el	18.12		
Palència	18.5		12.1; 12.2.1
Paleolític, el	13.4		
Palmas, Las	18.5		12.1; 12.2.1
panamà (teixit)	11.2	✓	
Panamà, [el]	18.3		
Panamà, teixit de	11.2		
pantalons Levi's, uns	11.1		15.5.2
Papa, el	4.3.1	✓	5.5; 6
Papa, Sa Santedat el	5.5		6
papa de Roma, el	4.3.1		5.5; 6
papa Joan Pau II, el	5.2		6
Paraclet, el	2.2.3		
paradís, el	18.9	✓	
Paraguai, [el]	18.3		
Parc, la cascada del (per 'la cascada del parc de la Ciutadella')	18.7	✓	
parc de la Ciutadella, la cascada del	18.7		
parc de Montjuïc, el	18.8		
parc Güell, el	18.8		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, el	18.8	✓	12.1
Parc Natural del Cadí-Moixeró, el	18.8	✓	12.1
parc zoològic de la Ciutat Comtal es diu Zoo de Barcelona, el	18.8		
pare, el sant	5.2		6
pare Manyanet, el beat	1.5.3		
parenostre, el	16.5.4		
parlament espanyol, el	12.1.3		
parlaments de les comunitats autònomes, els	12.1.1	✓	
parnàs, el	18.9	✓	
Parnàs, el mont	18.9		
passeig de Gràcia, el	18.11		
passió, la	13.3		
PatRom, el	19	✓	
PAU	17.7		
Pau de Westfàlia, la	17.1		
Pau, sant	1.5.2		5
PC Tools	15.5.2		11.1
Pedreria, la	18.12		
Peix Austral, el	18.1		
Peixos (signe del zodíac)	14.12		
Pell de Brau, la (per 'la península Ibèrica')	18.10		18.6
Peña, De la	1.1.2, n.	✓	
Península, la (per 'la península Ibèrica', p. ex.)	18.7	✓	
península Ibèrica, la	18.7		
Pere Bosch Gimpera	1.1.1	✓	
període glacial, aquest	13.4	✓	
Perox	18.15		
Perú, [el]	18.3		
petrocàlcic	18.15	✓	
petrodúric	18.15	✓	
petrogrípic	18.15	✓	
petroplíntic	18.15	✓	


<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Pi de les Tres Branques, el	9		
pica d'Estats, la	18.7		
Picasso, el Museu	18.12		
pinya de Sant Joan	1.5.2, n.; 7	✓	16.1
Pirinenc, el sistema	18.7		
Pirineu central	18.7		
Pirineu occidental	18.7		
Pirineu oriental	18.7		
Pirineus, els	18.7		
Pirineus atlàntics	18.7		
Pirineus axials	18.7		
Pirineus catalans	18.7		
Pirineus mediterranis	18.7		
pisoplíntic	18.15	✓	
pla de Barcelona	18.7		
Pla de Barcelona	18.7	✓	
Pla Especial de Reforma Interior, el	14.10		17.6
Pla General de Normalització Lingüística, el	14.10		17.6
plaça de Sant Jaume, la	18.11		
<i>plaça del Diamant, La</i> [expressió en cursiva]	16.1		
plàcic	18.15	✓	
plaggen	18.15	✓	
plàggic	18.15	✓	
Planosòls	18.15		
Ple de l'Ajuntament del Prat, el	12.2.1		
plíntic	18.15	✓	
Plintosòls	18.15		
Plioplistocè, el	13.4		
Plioquaternari, el	13.4		
Pobla, sa	18.2		
Podzols	18.15		
poema «Inici de càntic en el temple», el	16.4		
pol Nord, el	18.14.3	✓	18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
política agrícola comuna	15.7		14.1
política social comunitària	15.7		14.1
ponència sobre llenguatge administratiu, una	14.4	✓	
Ponent, la Franja de	18.9		
Pont de Suert, el	18.2		
Pontevedra	18.5		
pòrtland, ciment	11.1	✓	15.5.2
Portland, un ciment de la marca	11.1		15.5.2
Ports, la comarca dels	18.7		
ports de Beseit	18.7		
Prades, taula de	18.7		
Prat de Llobregat, vinc del	18.2		
preàmbul, el	17.5		
Predicadors, l'orde de	12.3		
prehistòria, la	13.4	✓	
Prelitoral Catalana, depressió	18.7		
Prelitoral Catalana, serralada	18.7		
Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, el	14.7		
Premi Fundació Mercè Rodoreda, el	14.7		
Premi Lupa d'Or de la Societat Catalana de Sociolingüística, el	14.7		
Premi Nobel de la Pau, el	14.7		
Premi Pompeu Fabra 1993, el	14.7		
premis Nobel, els	14.7	✓	
Prepirinenca, depressió	18.7		
prepirinenques, serres exteriors	18.7	✓	
prepirinenques, serres interiors	18.7	✓	
Prepirineu meridional	18.7		
Prepirineu meridional extern	18.7		
Prepirineu meridional intern	18.7		
Prepirineu septentrional	18.7		
Prepirineus, els	18.7		
president del Parlament de Catalunya, el	4.1		5.5; 6

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
President del Parlament, Molt Honorable Senyor	5.5		6
Pressupost de la Generalitat de Catalunya, de les seves entitats autònomes i de la Seguretat Social per al 1994, el	17.2		
Primavera de Praga, la	13.2		
Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana	14.3		
Primera Guerra Carlista, la	13.2		
Primera Guerra Púnica, la	13.2		
<i>Príncep d'Astúries</i> [expressió en cursiva] (vaixell), el	11.3		
principat, el (període històric)	13.5		
principat d'Acaia, el	18.5		
Principat d'Andorra, el	18.2		
Principat d'Astúries	18.5		
principi d'Arquimedes, el	15.3.1		
priorat (vi), un	11.2	✓	
Priorat, un vi del	11.2		
Prof. Lázaro Carreter	6		
professor de ciències, el	4.4		5.5; 6
programa de cooperació ERASMUS, el	14.10		17.6
Projecte de llei forestal, el	17.3		
Propietat Intel·lectual, el Registre de la	12.2.1		17.3; 18.5
Protocol de Kyoto, el	17.1		
proves d'accés a la universitat, les	17.7		
província de Barcelona, la	18.5		12.1
Psamment	18.15		
Puig-oriol, Santa Eulàlia de	18.4		B
Puig-reig	18.4		B
purgatori, el	18.9	✓	
quaresma (període del cicle litúrgic)	13.1	✓	
Quart Cinturó, el	18.7	✓	
química física, la càtedra de	12.2.1	✓	4.1
Ramadà, el	13.1		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Rambla, la	18.11	✓	18.7
rambla de Catalunya, la	18.11		
Ratafia Catalana, la	11.4		
re menor, simfonia en	15.1		
Reconquesta, la	13.2		
reconquesta d'Espanya, la	13.2	✓	
regeneracionisme, el	13.7		
regió de Barcelona	18.7		
regió de Girona	18.7		
Regió de Múrcia	18.5		
Regió I (vegueria)	18.7		
Registre de la Propietat Intel·lectual, el	12.2.1		17.3; 18.5
Regne d'Espanya, el	12.1.1		18.5
regne de Mallorca, el	18.5		
Regne Unit, [el]	18.3		
Regosòls	18.15		
Rei, Sa Majestat el	5.5		6
rei En Jaume, el	5.3	✓	6
rei En Pere, el	5.3	✓	6
rei En Pere, el	2.1, n.	✓	5.3
Reial Acadèmia de Belles Arts, la	12.1.1		
Reial decret legislatiu 2976/1983, el	17.3		
reial decret legislatiu sobre seguretat ciutadana, un	17.3	✓	
reina regent d'Espanya, la	4.6		5.5; 6
reina Sofia, la	5.1		6
reineta, la	11.4	✓	11.2
Reis Catòlics, els	2.1		4.6
Reis Catòlics, els	4.6	✓	2.1
Reis Mags, els	2.1		5.3
Renaixement, el	13.6		
Renaixença, la	13.6		
Rendoll	18.15		
República Centreafricana, [la]	18.3		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
República Democràtica del Congo, [la]	18.3		
República Dominicana, [la]	18.3		
República Francesa, la	12.1.1		
<i>Rerum novarum</i> , l'encíclica [« <i>Rerum novarum</i> » en cursiva]	16.5.2		
Restauració, la	13.2		
Restaurant Amaya, el	12.1.1		
restaurant és al començament de la Rambla, el	12.1.2	✓	
resurrecció, la	13.3		
retaula de Sant Eloi, el	16.1	✓	1.5.2, n.
revelació divina, la	15.6.3		18.9
Revolució Catalana, la	13.2		
Revolució Francesa, la	13.2		
revolució industrial, la	13.2	✓	
Rioja, La (comunitat autònoma)	18.5		
Rioja, La (província)	18.5		
RLD, la	19		
rocafort (formatge)	11.2	✓	
Rocafort, formatge de	11.2		
romà, el baix Imperi	12.1.4.6		
romànic, el	13.6	✓	
Romanticisme, el	13.6		
ronda de Dalt, la	18.11		
ronda Litoral, la	18.11		
rosari, el	16.5.4		
Rosselló, depressió del	18.7		
rotlle de cello, un	11.1	✓	15.5.2
RPG, l'	19		
Russafa (nom oficial de barriada)	18.6		12.1; 18.9
Sa Majestat el Rei	5.5		6
Sa Santedat el Papa	5.5		6
Sacramental de Vic, el (especialment en textos litúrgics)	16.5.1		
Sacre Imperi, el	12.1.4.6	✓	

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Sacre Imperi Romànic, el	12.1.4.6	✓	
Sacre Imperi Romanogermànic, el	12.1.4.6	✓	
Sagitari (signe del zodíac)	14.12		
Sagrades Escripures, les	16.5.1		
sagrari, el	15.6.2		
sagristia del monestir de Sant Pere de Rodes, la	18.13		
Salamanca	18.5		
sàlic	18.15	✓	
Sàlid	18.15		
Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, el	18.13	✓	
saló de plens del consistori, el	18.13		
Saló de Sessions del Parlament de Catalunya, el	18.13	✓	
Saló Nàutic de Barcelona, XXV	14.3		
Salvador, El 	18.3		
sang de Crist, el cos i la	15.6.3		18.9
Sant Andreu, creu de	1.5.2, n.	✓	16.1
sant Domènec, l'orde de	1.5.2, n.		16.1
Sant Elm, foc de	1.5.2, n.	✓	16.1
sant Francesc, anar en el cavall de	1.5.2, n.		16.1
Sant Francesc, carrer de	1.5.2, n.	✓	16.1
Sant Francesc, cordó de	1.5.2, n.	✓	16.1
Sant Imperi, el	12.1.4.6	✓	
Sant Jaume, camí de	1.5.2, n.	✓	16.1
Sant Jaume, la plaça de	18.11		
Sant Joan, la revetlla de	13.1		
Sant Joan, monestir de	1.5.2, n.	✓	16.1
Sant Joan, pinya de	1.5.2, n.	✓	16.1
Sant Llätzer, mal de	1.5.2, n.	✓	16.1
Sant Martí, arc de	1.5.2, n.	✓	16.1
Sant Martí, l'altar de	18.13		
sant pare, el	5.2		6
sant Pau	1.5.2		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
sant Pere, la càtedra de	1.5.2, n.		16.1
sant Pere, les claus de	1.5.2, n.		16.1
Sant Sadurní d'Osormort	1.5.2, n.	✓	16.1
sant sopar, el (episodi de la història sagrada)	13.3		
<i>Sant Sopar, El</i> (obra artística) [expressió en cursiva]	13.3	✓	13.1
Sant Vicenç, fer	1.5.2, n.	✓	16.1
santa Agnès	5.2		6
santa Creu, el senyal de la	16.5.3		
Santa Cruz de Tenerife	18.5		
Santa Eulàlia de Puig-oriol	18.4		B
Santa Seu, [la]	18.3		
Santa Seu, la	12.1.4.8		
santcrist de la processó, el	15.6.2		
santíssim, el	15.6.2		
Santíssima Trinitat, la	1.2.4		
sants olis, els	15.6.2		
sants sagraments, els	15.6.1		
Saprist	18.15		
Saragossa	18.5		
seccions i les societats filials de l'IEC, les	12.2.1	✓	
Secretaria General de l'Institut d'Estudis Catalans, la	12.2.1		
secundària, l'era	13.4	✓	
Segon Cinturó, el	18.7	✓	
Segon llibre de les Cròniques, el	16.5.1		
segon triumvirat, el	13.5		
Segona Guerra Mundial, la	13.2		
Segòvia	18.5		
seguretat social (concepte del dret laboral)	12.1.2	✓	
Seguretat Social, la	12.1.2		
Selva, depressió de la	18.7		
seminari Nacionalisme i feminisme, el	14.2		
seminari sobre nacionalisme i feminisme, un	14.2	✓	

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Senegal, [el]	18.3		
Sentència arbitral de Guadalupe, la	17.3		
Sentència del Tribunal Suprem del 5 de juliol de 1997, la	17.3		
senyal de la santa Creu, el	16.5.3		
senyor Roger Vila, el	5.3		6
sermó, el	16.5.3		
Serpentari (signe no admès del zodíac)	14.12		
serra del Cadí, la	18.7		
serralada de Marina	18.7		
serralada Ibèrica	18.7		
serralada Litoral Catalana	18.7		
serralada Prelitoral Catalana	18.7		
serralada Transversal Catalana	18.7		
serres exteriors prepirinenques	18.7	✓	
serres interiors prepirinenques	18.7	✓	
serveis de l'Institut d'Estudis Catalans, els	12.2.1	✓	
Setmana Santa, la	13.1		13.3
Seu Apostòlica, la	12.1.4.8		
seu arquebisbal	12.1.4.8	✓	
seu de Vic, la	12.1.4.8	✓	
Seu Vella de Lleida, la (monument o edifici singular)	12.1.4.8		18.12
Sevilla	18.5		
Seychelles, [les]	18.3		
<i>Sibilla, Cant de la</i> [expressió en cursiva]	16.1		
Simposi Internacional sobre l'Accident de Txernòbil, IV	14.3		
Sinera	18.9		
Sir Laurence Olivier	5.4		6
Sírius	18.1		
sistema Ibèric	18.7		
sistema Mediterrani Català	18.7		
sistema monetari europeu	15.7		12.2.1
sistema Pirinenc	18.7	✓	

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Sistema Solar, el (al qual pertany la Terra)	18.1		
sistema solar, un	18.1	✓	
Societat Catalana de Comunicació, la	12.1.1		
societats filials de l'IEC, les seccions i les	12.2.1	✓	
Sol, el	18.1		
sol, una posta de	18.1	✓	
soldanat de Babilònia, el	18.5		
Solonetz	18.15		
Solontxacs	18.15		
sòmbric	18.15	✓	
Sòria	18.5		
<i>Spirit of Saint Louis</i> [expressió en cursiva] (avió), l'	11.3		
<i>Sputnik</i> [expressió en cursiva] (nau aeroespacial), l'	11.3		
Sr. Serra	6		
subcomarca del Moianès, la	18.6		
Subpirineu	18.7		
sud, el	18.14.3		18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
sud d'Amèrica, el	18.14.3		18.1; 18.2; 18.3; 18.5; 18.9; 18.10
Sudan, el	18.3		
Sudan del Sud, [el]	18.3		
sud-pirinenca, zona	18.7	✓	
sulfúric	18.15	✓	
sultanat de Babilònia, el	18.5		
superior, el Juràssic	13.4		
Surinam, [el]	18.3		
Surrealisme, el	13.6		
SW ('sud-oest')	18.14.3	✓	
Tadjikistan, [el]	18.3		
Talmud, el	16.5.1		
taquíric	18.15	✓	
Tarragona	18.5		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
taula de Prades	18.7		
Taüll, el crist de	15.6.2		
Taure (signe del zodíac)	14.10		
taxa anual equivalent, la	17.8		
Tecnosòls	18.15		
teixit de Panamà	11.2		
<i>Telenotícies vespre</i> [expressió en cursiva, excepte l'article] (programa de televisió)	16.1		
teló d'acer	18.9	✓	
teló de ferro	18.9	✓	
Tenerife, Santa Cruz de	18.5		
Tercer Món, el	18.9		
Tercera carta de Joan, la	16.5.1		
Termcat, el	19	✓	
tèrmic	18.16		
Terol	18.5		
<i>Terra baixa</i> [expressió en cursiva]	16.1		
terra, la	18.9	✓	
Terra, la	18.1		
Terres de l'Ebre, les	18.9		
Terres de Ponent, les	18.9		
tèrric	18.15	✓	
tiònic	18.15	✓	
<i>Tirant lo Blanc</i> [expressió en cursiva]	16.1		
títol I, el [«I» en versaleta]	17.5		
to major, el	15.1		
Toledo	18.5		
Torrand	18.15		
Torrert	18.15		
Torrox	18.15		
Toses, la collada de	18.7		
Tots Sants	13.1		
tractament de textos molt eficaç, un	15.5.2	✓	11.1

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Tractat de No Proliferació d'Armes Nuclears, el	17.1		
Tractat de Roma, el	17.1		
tramuntana, la	18.14.2		
Transició, la	13.2		
transició democràtica espanyola, la	13.2	✓	
Transició espanyola, la	13.2		
transició nacional catalana, la	13.2	✓	
Transversal, l'eix	18.11		
Transversal Catalana, serralada	18.7		
Tremp, conca de	18.7		
Triàsic, el	13.4		
Turbel	18.15		
Turkmenistan, [el]	18.3		
Txad, [el]	18.3		
Txermozems	18.15		
UAB, la	19		
Udalf	18.15		
Udand	18.15		
Udept	18.15		
Udert	18.15		
údic	18.16		
Udoll	18.15		
Udox	18.15		
Udult	18.15		
Ultisòls	18.15		
úmbric	18.15	✓	
Umbrisòls	18.15		
UNESCO, la	19		
unió política i monetària	15.7		12.2.1
univers mític de Mercè Rodoreda, l'	18.1	✓	
Univers, l' (en astronomia)	18.1		
Universitat, la (per 'la Universitat de Barcelona')	12.1.2		

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
universitat catalana, la	12.1.1	✓	
universitats catalanes, les	12.1.1	✓	
<i>Urbi et orbe</i> , la benedicció [« <i>Urbi et orbe</i> » en cursiva]	16.5.3		
Uruguai, [l']	18.3		
Ustalf	18.15		
Ustand	18.15		
Ustept	18.15		
Ustert	18.15		
ústic	18.16		
Ustoll	18.15		
Ustox	18.15		
Ustult	18.15		
Uzbekistan, [l']	18.3		
València	18.5		
Valencià, el País	18.9		
Valenciana, [la] Comunitat	18.5	✓	12.1.1
Vall d'Aran, la	18.6		12.1; 18.9
Vall de Bianya, la (nom oficial de municipi)	18.6		12.1; 18.9
Valladolid	18.5		
Vallès, depressió del	18.7		
Venus	1.2.5		
vera Creu, la	15.6.2	✓	
veracreu del segle XIV, una [«XIV» en versaleta]	15.6.2		
Verge (signe del zodíac)	14.12		
Verge, la	2.3.1		
vèrtic	18.15	✓	
Vertisòls	18.15		
<i>Veu de Catalunya, La</i> [expressió en cursiva]	16.2		
Via Júlia, la	18.11	✓	18.7
Via Làctia, la	18.1		
vida eterna, la	15.6.3		18.9
Vielha e Mijaran (nom oficial de municipi)	18.6		12.1; 18.9

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
Vietnam, [el]	18.3		
Vitrاند	18.15		
vocalies del Centre Excursionista de Catalunya, les	12.2.1	✓	
Von Klitzing	1.1.2, n.	✓	
vorònic	18.15	✓	
vós (per a referir-se a Déu)	1.3		
Vossa Mercè	5.5		6
Vostra Senyoria Il·lustríssima (en adreçar-se a un bisbe)	5.5		6
Vostre regne, el	1.4		
<i>Watergate</i> , el cas [expressió en cursiva, excepte l'article]	13.9		
web de l'Institut, el lloc	15.5.3		
web de la SCB, la pàgina	15.5.3		
web <i>http://www.iec.cat</i> , el [« <i>http://www.iecat.net</i> » en cursiva]	15.5.3		
WordPerfect	15.5.2		11.1
xaloc, el	18.14.2		
Xarxa, la	15.5.3, n.	✓	
Xeralf	18.15		
Xerand	18.15		
Xerept	18.15		
xerept, un	18.15	✓	
Xerert	18.15		
xèric	18.16		
Xeroll	18.15		
Xerult	18.15		
Xina, [la]	18.3		
xiruques	11.1		15.5.2
XXV Saló Nàutic de Barcelona	14.3		
yèrmic	18.15	✓	
Zamora	18.5		
zona axial	18.7	✓	
zona nord-pirinenca	18.7	✓	

<i>Exemple</i>	<i>Epígraf</i>	<i>És una excepció</i>	<i>Epígrafs relacionats</i>
zona sud-pirinenca	18.7	✓	
zoològic de la Ciutat Comtal es diu Zoo de Barcelona, el parc	18.8		
ZUR, les	19		

